

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 3.—
 V upravi prejemajo mesečno . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2 vlin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vlin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 25.511,
 bosn.-her. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 16 strani.

Na napačnem potu.

Zadnjič smo razmotrivali jugoslovansko nacionalistično gibanje, ki teži za ustvarjenjem enega samega jugoslovanskega naroda od Drave do Soluna. Poleg tega imamo smer, ki zagovarja misel, naj bi Slovenci ostali samo Slovenci in svoj jezik ter kulturno samobitnost slejkoprej ohranili. To je mnenje dr. Rostoharjevo. Med Hrvati pa živi poleg tega v mladini, ki se politično oklepa starčevičanstva, samohrvaška ideja. Slednjo, ki izdaja omladinsko glasilo »Pravaš«, se hočemo tu nekoliko glasiti.

Radikalno - pravaška mladina, ki stoji sicer v popolnem nasprotju z jugoslovansko nacionalistično, se v bistvenem vprašanju enako z njo strinja. Razlikuje se od nje v tem, da se nasproti enemu samemu jugoslovanskemu narodu, ki naj bi nastal iz spoja slovenskega, hrvaškega in srbskega naroda, zavzema edinole za narodno kulturno osamosvojenost na temelju čistohrvaške narodne bitnosti, veže jo na z jugoslovanskimi nacionalisti to, da verstvo kot odločilni činitelj pri tem popolnoma izločuje in postavlja namesto nje »absolutno narodnost«. Ta misel veže Vošnjaka z Rostoharjem in oba s starčevičansko omladino.

Omenjeno glasilo »Pravaš« si je to teorijo čisto programatično prirojilo. Kar piše o velikem pomenu narodne ideje za kulturno in last not leat za politično osamosvojitve naroda, ima veliko na sebi. Narodna zavest in narodna ljubezen sta močnejša od kulture. Narodna povzdiga naroda je sploh samo na podlagi naravnih narodovih sposobnosti močnejša. Umetnost, znanost, gospodarska kultura, vse mora na kakšen način v narodovih posebnostih temeljiti; celo religija se jim, kjer ni prizadeto njeno univerzalno bistvo, primerno prilagodi, da se v vsakem narodu bolj vkorenini. V tem pogledu je gojitev narodnostnega čustvovanja ne samo koristna, ampak v določenih naravnih mejah tudi dolžnost.

Velika zmeta pa je narodnostno načelo postaviti nad versko, oziroma slednje v prilog prvemu popolnoma ignorirati. V tem oziru piše »Pravaš« skoro dobesedno tako kakor jugoslovanska nacionalistična »Nova Rijeka«: »Mi težimo za izpopolnitvijo narodne morale, to je vere v absolutno moralno narodno idejo.« »Naša religija je nacionalizem!« Te besede jasno kažejo, da sloni tudi radikalno pravaška ideja, kolikor se tiče okoli »Pravaš«

ša« zbrane mladine, na temeljno zmotni podlagi.

Narodnostna misel in čustvo je lahko pravna moč, ni pa ne prave pravnosti, ni njen cilj in merilo in tudi ne sankcionira morale. Morala je nekaj univerzalnega, za vse posameznike in vse narode obveznega, nam z absolutno obveznostjo kaže pot in način, kako doseči najvišje dobro, ureja vsa naša razmerja, izvira iz temeljne resnice o pravem smotru našega življenja, kar pa je vse odvisno od religije, tudi če od krščanstva kot takega abstrahiramo. Dejansko pa je krščanstvo edino prava, najpopolnejša religija, iz tega krščanstva je vsklila v vseh narodih Evrope tista visoka kultura, s katero se vsi ponašajo, in v tem krščanstvu temelji tudi najvišja pravost. To je že proti Rostoharju poudarjal Aleš Ušeničnik, piše: »Narodno čustvo, ljubezen do naroda je brezdvoma tudi lahko pravna moč kakor materinska ljubezen, kakor ljubezen do samega sebe, pravna moč, ki je zmogljiva heroizma. A ni to vprašanje, vprašanje je marveč le, ali ima ljubezen do samega sebe, ali materinska ljubezen, ali v našem slučaju narodno čustvo vse v sebi, kar treba, da pred pametjo obrazloži vsa iz tega čustva izvirajoča dejanja kot pravna. In tega nima ne ljubezen do samega sebe (ki je lahko egoizem), ne ljubezen do naroda (ki je lahko narodni egoizem). Naš argument je kratko ta: Če naj je narodno čustvo prvo počelo pravosti, mora dajati narodnost pravost in mora biti obenem merilo za dobro in slabo, za pravo in nepravo. To sta namreč pravosti bitna znaka: iz nje ukaza je dolžnost in nje razsodba je pravec za pravno življenje. A narodnost sama ne more utemeljiti ne enega, ne drugega. Sama narodnost mi ne more biti kriterij za dobro in slabo. Z narodnostjo se na primer dobro strinja ekspanzivnost, težnja, da se narod kolikor močnejši razraste in si asimilira tudi tuje elemente, toda je li zato že vsaka ekspanzivnost v soglasju z pravostjo? Vsi obojamo neke vrste ekspanzivnost nemštva, italijanstva, mažarstva. To je dokaz, da imamo kriterij pravosti od drugod in ne iz narodnosti. Ta argument je tem močnejši nasproti modernim, ki za postanek naroda mnogo bolj poudarjajo asimilacijo kakor pa enotni rod. Pruski pomorci n. pr. so bili Slovani, a tuja sila jih je ponemčila: po rodu so Slovani, po narodnosti Nemci. A iz narodnosti tudi ni mogoče zajemati pravne moči za vsa dejanja, ki jih pamet terja. Ljubezen do naroda me nagiblje, da mu branim pravice, a me ne odvrača, da bi inorodcem ne delal krivice.« (Čas; 1913, 2. zv.)

Radikalna pravaška mladina se s svo-

jo teorijo sama odpoveduje vsemu orožju proti jugoslovanskim nacionalistom. Kaj pa more proti njim odločilnega navajati? Vsi skupaj so vendar enega mnenja, da je narodnostna ideja istovetna z moralno, da je to vsa religija. Tako nima ne eden ne drugi merila, s katerim bi presojal, katera narodnostna ideja je prava! Po tej narodni »religiji« imajo tudi nemški, laški in madžarski nacionalisti prav; sploh vsi. Med radikalnimi pravaškimi nacionalisti in jugoslovanskimi omladinci je vendar samo ta razlika, da eni trdijo, da je »samohrvaštvo« tista »absolutna narodna religija«, drugi pa da »jugoslovanstvo«. Dokazati se pa seveda teoretično ne da ne eno ne drugo, neglede na to, da je oboje nekaj tako nedoločnega in meglenega, da samo na tem ni mogoče zgraditi prav ničesar.

To smer je treba zelo obžalovati. Nemci so se narodno okrepili po krščanski romantiki, Ruse žene vsaj pravoslavno krščanstvo, preporec Italije temelji idealno v krščanskem umotvoru Danteja. Poganski absolutni nacionalizem brez višjih vidikov in univerzalnega stališča pa mora roditi le egoizem, omejenost in goli utilitarizem. Ta mladina, ki je danes še idealna, bo izgubila vso idealnost, če se ne povzpne do višjega, do vse obsegajočega religioznega ideala. In če bodo prišla narodna razočaranja, bodo postali najhujši skeptiki.

Glasovi iz vilajeta.

Kakor poroča »Slovenec« z dne 8. t. m., je razpravljaj ljubljanski občinski svet v svoji seji dne 7. t. m. o samostalnem predlogu občinskega svetnika Štefeta o zapostavljanju slovenskega jezika na glavnem kolodvoru v Celovcu. Veseli nas Korošče to dejstvo tembolj, ker je bil sprejet ta predlog z vsemi glasovi slovenskih obč. svetnikov slovenske prestolice. Zahvaljujemo se vsem tem gospodom za njihov moč, odločni in potrebni nastop.

Škandalozne jezikovne razmere na glavnem kolodvoru v Celovcu kričijo do neba, kakor sploh vsa državna in avtonomna uprava na Koroškem v tem oziru, zato pa so tudi prava koroška specialiteta. Te razmere, katere delajo do danes Slovincem sploh toliko sramote, neprilike in tudi gmočno škodo in ki niso samo jezikovni škandal, ampak tudi prometna ovira, so znane vsem železniškim oblastem in uradom od postajenačelnika do Ekscele nce in temu še prav dobro. A kdo je na Koroškem ministrstvo? Mari od cesarja imenovane Ekscele nce? Kaj še! »Nemški Volk s r a t« je ministrstvo na Koroškem in Ekscele nce je izvršilni organ te korporacije. In kaj je na Koroškem pra-

vica? Mari spoštovanje in izvrševanje postav? Kaj še! Smrt Slovincem! To je edina in najvišja postava na Koroškem.

Učinke te postavke okušamo koroški Slovenci v kipeči meri; začela se je praktcirati tudi že na izvenkoroških Slovincih in ni nobenega dvoma, da bo padla germanska pest v prvi vrsti na k r a n s k e Slovincce, kateri so s Koroško tudi iz gospodarskih odnosov v najtesnejši zvezi ne le po geografski legi Kranjske dežele, ampak tudi vsled dovažanja dobrišnega dela aprovizacije mestoma Beljak in Celovec; posebno iz Gorenjske. Odkar je prevrtna Rožica, ne obstajajo za nas več geografske meje posameznih slovenskih dežel; za nas je edino veljavna samo jezikovna meja. In ta meja seže ne samo do Celovca, ampak še mimo njega. Kljub tem dejstvom, katere so železničnemu ministru dobro znane, so jezikovni škandali na glavnem kolodvoru v Celovcu do danes še na dnevnem redu in ni se še ojačil noben minister, ki bi reklamiral dostojnost za svojo vzvišeno uradno osebo. Nasprotno! Ekscele nce so prišle in šle, gospodična na celovškem kolodvoru pa je ostala. Celovski kolodvor je znan pod imenom: »Koroška menažerija«. Tako daleč je pustila dozoreti železnična uprava »prometne razmere« v glavnem mestu koroške dežele, da ustreže strastni želji »Nemškega Volk s r a t a«. In na podlagi § 14. se te žalostne razmere gotovo ne bodo izboljšale. Avstrija potrebuje vojsko, in sicer vojsko — proti sebi; proti nemškemu samovoljstvu.

Vožigled teh dejstev ne bo noben clovek, ki ima zdravé možgane niti za trenotek pomisljal in dvomil: je li občinski svet ljubljanski upravičen se potegovali za pravice Slovinccev na Koroškem? Občinski svet ljubljanski nima sicer pravice, ampak celo dolžnost, potegovati se za pravice Slovinccev na Koroškem, tako iz narodnega in še bolj iz gospodarskega vidika, kajti železnične razmere na Koroškem sploh in ne samo v Celovcu ne zadenejo samo nas Korošce, ampak tudi kranjske Slovincce in morda celo Ljubljance, ki imajo korajžo biti to, kar so tudi izven meje kranjske dežele, namreč Slovenci. In vendar so se našli trije gospodje občinski svetniki, kateri so vložili proti predlogu svoj »veto«. Prvi se je oglašil dr. Ambrositsch. Ko bi predmet občinsko svetniške razprave ne imel tako žalostno lice za vse Slovincce, bi clovek dejal: »Je za poč'te. Po izvajanjih dr. Ambrositscha so jezikovni škandali na glavnem kolodvoru v Celovcu interna zadeva celovske občine. Dosihamal smo koroški Slovinci vedeli samo to, da so mestni policaji, ki naše ljudi zapirajo, »interna zadeva« celovske občine in šele g. dr. Ambrositsch nam je razodel,

LISTEK.

El - Rab:

V Ameriko.

Velika vrata so se odprla in ljudje so se vsuli iz cerkve. Kakor se roj čebel v gostih trumah vsiplje iz panja in se potem razprši na vse strani, tako so se vsipali ljudje iz cerkve in se v dolgih curkih spuščali proti domu.

Zadovoljnost je bila na vseh obrazih in krasno jutro se je zrcalilo v njih, kakor se žarki jutranjega solnca zrcalijo na rosnih kapljicah.

Tudi kmet Gregor je zadovoljno korakal proti domu. Ozrl se je po rosnih travnikih, pomežiknil proti jutrajemu solncu in rekel: »Lepo bo!«

Počasi pa se je na vzhodu pokazal oblak, spočetka bel in majhen, potem pa vedno večji in temnejši.

Gregorjevo čelo se je zresnilo.

»Grdo bo!« je prevdaril.

Tedaj ga je došel glas:

»Bog daj dobro!«

Gregor je poznal ta glas in se je prestrašil.

»Bog — Gaber!«

Gaber je pospešil korak, da sta šla vstric. V zadregi je bil in ni vedel, kako bi začel.

»Hhm,« je zakašljaj, »lepo vreme je!«

»Lepo — pa ne bo dolgo,« je odgovoril Gregor in s strahom pričakoval Gabrove besede.

»Hm — živina se ti lepo redi, Gregor?«

Gregor se je prestrašil tega vprašanja. S težavo je odvrnil:

»Ne morem se pritožiti — čast Bogu!«

»Boš kaj prodajal?«

»Ej, kako se izogiblje!« si je mislil Gregor in odvrnil: »Ne vem!«

Oba sta umolknila. Gregor je pospešil korak, da bi prišla brž do razpotja, Gaber pa tudi ni vedel, kako bi.

»Hm — saj veš,« je začel naposled, »saj veš — tisto sem mislil — nekaj imava skupaj — nekaj malega! — Sem hotel reči, če boš prodajal, na tisto nikar ne pozabi! Clovek rabi denar — saj veš, kako je!«

Gregorju se je obraz nabiral v mračne gube. Roki je potisnil globoko v žep, kakor bi ga zeblo, in v tla je pogledal.

»Počakal bi!«

»Ne morem, Gregor, verjemi mi — ne morem! Vsaka stvar stane — denarja pa ni.«

Veseli je bil Gaber, da sta prišla do razpotja, kajti prav sitno mu je bilo.

»No, srečno, Gregor! Se ne mudi ravno — pa vendar-le nikar ne pozabi! Srečno!«

»Ne bom! — Tudi ti srečno!«

»Ne pozabi — ne pozabi!« se je natihem hudoval Gregor in grdo pogledal za njim. — »Kajpa — on lahko tako govori, ker ne ve, kaj je dolg! — Moj Bog! Na dolg da bi pozabil — na dolg! — Dolg! Kakor ubijavca slaba vest, tako mene preganja ta misel. Ko zvečer truden ležem spat, zadnja misel: dolg — ko zjutraj vstanem, prva: dolg. — Bog preloži, če ne, ne vem, kako bo!«

Mislil je in mislil in prevdarjal na vse strani, pa ni se mu pokazala rešilna pot.

Skrb, ki se je skrivala v gubah njegovega obraza, se je povečala in na čelo je legel oblak.

Zena se je prestrašila, ko ga je zagledala vsega mračnega, in otroci, ki so z glasnimi »Ata, ata!« pritekli naproti, so osupnili.

Ali ko je mož zapazil ta srčkani drobiž pred seboj, se mu je lice zjasnilo. In kakor se zjutraj umakne megla, ko posije solnce, tako se je njemu umaknil mrak s čela, ko je zagledal otroke svoje.

»No, malčki — ali ste bili kaj pridni?«

»Smo, ata — smo!« so zacvrčali vsi štirje.

»Kdo je bil najbolj?«

»Jaz — jaz — jaz — jaz!«

»Vsi štirje ste bili najbolj pridni? — Lepo! Prihodnjic vam prinesem cukrčka.«

»Oj, ata — cukrčka, cukrčka!«

Kriče so se razkadili po veži.

Može je bil vesel, ko je videl to kipečo zdravje, in žena je bila vesela, ko je videla moža veselega.

V tistem trenutku pa se je v Gregorju vzdrnila črna pošast in kričala: »Dolg!«

Veseli je namah izginilo z njegovega obraza in skrb se je prešerno naselila na njem.

Najmlajši izmed otrok pa je pritekkel k materi, se stisnil k nji in zašepetal:

»Mama — ata so hudi!«

Zena se je ozrla na moža in tudi njej je skrb planila na lice.

»Nič niso hudi, Mikec! Nič se jih ne boji!«

Mikec je vtaknil prst v usta, se stisnil v kot in mislil: »Tudi mama so hudi.«

Zajtrk je bil gotov — posedli so molili in — molčali.

Ko so tako sedeli okrog mize, se je mož spomnil, da je kot pastir vedel za

da spadajo tudi jezikovni škandali na »Koroški menažeriji« v interne zadeve te občine. Celovski župan dr. Metnitz bo djal: »Höher geht's nimmer. Dos is mir zu stark.« In, ali menite, gospod doktor, bi izročil ljubljanski občinski svet sestavo odgovora kakemu odvetniku, ako bi celovski občinski svet zahteval v Ljubljani dvojezične napise? Kaj še! Ta-le pogoj bi stavljal: »Ako napravite v Celovcu nemško-slovenske napise, Vam ustrezemo.« In pokoj bo imel pred celovskim občinskim svetom na vse večne čase. Sicer govori pa na Koroškem vsak nemčur ravno tako kot je dr. Ambrositsch v tej zbornici govoril. Kot drugi se je oglašil občinski svetnik Pammer. On je Nemec in že zaradi tega mora biti ošaben. Dal pa je slovenskim občinskim delegatom zlat nauk: Da ni pametno, pustiti ježa v lisičji brlog; dasi Nemcem na Kranjskem ne manjka drugega kot ptičjega mleka. Tretji kralj v mednarodnih barvah in z rdečim plaščem je »dobri Slovenec« Kristan. Iz same slovenske »dobrote« se je odtgnil glasovanju v tako važni zadevi. A saj se poznamo. Vojak, ki ne ljubi svoje domovine, beži pred sovražnikom. In kralj take armade je Kristan.

Občinski odborniki slovenski pa so storili svojo dolžnost in to je njim v čast. Želim le, da bi se pogostje bavili s koroškimi razmerami.

Grafenauer, državni poslanec.

× × ×

KOROŠKO SLOV. ŠOLSKO DRUŠTVO je zborovalo na velikonočni ponedeljek v Narodnem domu v Pliberku. Govorili so gg. Ražun, Grafenauer, Hornböck i. dr. Shod je bil dobro obiskan.

× × ×

Nesramnost železniškega uradnika.

Rikarja vas pri Tinjah: V torek, dne 14. t. m. sem prišel ob 6. uri zvečer iz Tinj na postajo Rikarja vas ter zahteval vozni listek v slovenskem jeziku v Celovec. Službujoči uradnik mi odgovori: »Ich verstehe nicht, was sie mir da vorschwefeln.« (Ne razumem, kar mi tu naprej žvepljate!) Na mojo ponovno zahtevo mi je ponovno rekel: »Ich verstehe nicht, was sie mir da vorschwefeln.« Nato ga vprašam v slov. in nemškem jeziku, če ve kaj je rekel. On je odgovoril v žaljivem, zasmehljivem tonu, da ve in da še ponovi to, če je treba. — Tako žali uslužbenec javne južne železnice potnike in slovensko občinstvo ter jih izpostavlja javnemu zasmehovanju. Takemu železniškemu uradniku je torej slovenski jezik »Vorschwefeln«. To je žaljenje Slovencev in to tembolj, ker je Rikarja vas čisto slovenska občina in v slovenski posesti. Ponovno prosimo našo delegacijo, da stori svojo dolžnost ter nas varuje pred takimi eksponenti nemškega »Volksrata«!

Dr. Rožič

× × ×

Kako se postopa pri imenovanju notarjev na Koroškem.

Da je pri nas že skoraj vsak uradnik eksponent nemškega »Volksrata« in agrezivne nemške nacionalne politike je znano. V tem smislu se vršijo pred vsakim imenovanjem poizvedbe celo pri nižjih uradnikih. To postopanje se

je sedaj raztegnilo tudi na notarska mesta.

Dosedaj so bili v slovenskih in je sedaj raztegnilo tudi na notarska dvojezičnih krajih starejši notarji, ki so bili sicer razvni v Pliberku več. Nemci, toda političnega boja se navadno aktivno niso nikdar udeležili. Pač pa so bili člani nemških vojnih društev in odklanjali tudi slovenske pogodbe. Bili so tudi slovenskega jezika večinoma še precej zmožni. — Sedaj naj postane tudi to drugače.

V Rožeku na primer je bil že zadnji notar Baumgartner politični vodja nemških nacionalcev, ki ni samo aktivno posegel v volilni boj in dosegel tudi razdelitev rožeške občine na kvar Slovencev, ampak tudi v navadnem življenju proti nam skrajno sovražno nastopal. Prirejal je »Südmarkische veselice« v velikem štilu in zbornal pri takih prilikah Nemce iz vseh okrajev, tako da se je nemški pritisk in vpliv v rožeški okolici znatno povečal. Sedaj pa je bil imenovan v Rožatec in ga pri tej prilici štajerskim Slovincem prav toplo priporočamo.

Po vrsti, po letih in po kvalifikaciji je prišel v poštev za mesto v Rožeku sin celovškega notarja barona Martineza, ki je bil dosedaj večinoma v pisarni svojega očeta v Celovcu.

Ne vemo sicer, če je prosil za to mesto tudi kak slovenski kandidat, jasno pa je, da pri sedanjih škandaloznih razmerah sploh ne pride v poštev in če bi Nemci 10 let morali čakati, da se oglasi kak nemški prosilec.

Prej imenovani gospod baron Martinez ml. je nemški nacionalist, član »Südmarkische« in nemškega »Schulvereina« in še drugih nemških društev, tako da je bilo njegovo imenovanje precej sigurno.

Slučaj pa je hotel, da je prišla njegova tašča baje Hrvatica, v Rožek, da si ogleda stanovanje, ki bi prišlo za zeta v poštev. Ker bržkone ni hotela, da bi njen pogovor pri pregledovanju stanovanj razumele stranke, govorila je z baronico Martinez hrvatsko, kar je slučajno čul tudi neki davkarski uradnik Ferdinand Nagl, zaupnik nemškega »Volksrata«, ki ima tudi med najnižjimi uradniki svoje zaupnike.

Kmalu nato pa je zvedel g. baron Martinez, da nima upanja dobiti to mesto, dasiravno je bil priporočen od celovškega župana Metniza in drugih. Pri svojih poizvedovanjih je zvedel, da je proti njemu poročilo tega uradnika, češ da je njegova obitelj hrvatska in drugič tudi okolnost, da se kot rezervni častnik ne bo tako brigal za radikalno nemško nacionalno politiko.

Vsled tega je moral g. kandidat baron Martinez letati od Poncija do Pilatusa, da razprši te pomisleke. Interveniralo se je za njega pri Doberniku, pri Purgerju in pri justičnem ministru, pri katerem je bil tudi sam.

Povsod se je govorilo o prej imenovanih pomislekih. Baje se je g. kandidatu posrečilo razpršiti vse pomisleke, češ da tašče navadno ni tukaj, da je njegova rodbina strogo nemška, da je član vseh nemških nacionalnih društev in da se dosedaj samo radi tega ni udeleževal politike, ker ni imel prilike in da tudi oficirska čast ni v kvar nje-

govemu nemškemu nacionalnemu mišljenju.

Vsled teh poizvedb in teh opravičbah se je imenovanje zavleklo, tako da tudi g. baron Martinez do sedaj še ni imenovan.

To je značilni način, kako se pri nas vršijo imenovanja, in sicer se vse to govori popolnoma javno, kakor bi bilo vse to samo ob sebi razumljivo. Proti taki brezpravnosti Slovencev ni drugega pomočka, kakor da se tudi slovenska delegacija zanima za vsako notarsko mesto na slovenskem zemljišču že vnaprej in da se taki slučajji spravijo v javnost. Treba bo tudi na shodih primerno povdarjati, da **Nemcem ne zadostuje več nemški prosilec, ampak da mora svojo sovražnost proti Slovincem javno pokazati.** Zalibog se tudi v tem slučaju vlada zopet krije z nemškim »Volksratom«. Rožeškimi Slovincem pa priporočamo, da odgovorijo na to sovražnost tako, da pri notarju govorijo vedno slovensko in zahtevajo tudi vedno samo slovenske pogodbe, ker nemških navadno itak ne razumejo ali pa jih napačno tolmačijo.

Bi. ančno poročilo „Ljudske posojilnice“ za upravno leto 1913.

Dne 6. aprila t. l. se je vršil občini zbor Ljudske posojilnice.

Iz tiskanega poročila načelstva povzamemo nastopno:

Odkar deluje naša »Ljudska posojilnica«, na svetovnem in zlasti na avstrijskem denarnem trgu se ni vladala tolika stiska, kot v minulem letu, ki je že osemnajsto od njene ustanovitve.

A vkljub neugodnim časom se je zaupanje do našega zavoda pri našem ljudstvu le še bolj utrdilo, in to tudi vkljub temu, da so naši domači neprijatelji vse poizkusili, da bi to zaupanje omajali.

Najboljši dokaz za to je dejstvo, da je v preteklem upravnem letu stanje hranilnih vlog, ki je znašalo koncem leta 1912. . . . K 20,284.819-43 koncem leta 1913. naraslo na » 21,175.264-20

ter kaže napredek za K 890.444-77

Negotovi in nejasni politični položaj je tudi lansko leto sila slabo vplival na kurz državnih vrednostnih papirjev, ki je padel tako nizko, kakor ne že trideset let nazaj.

Posledica temu je bila, da se je tudi naš »rezervni zaklad za kurzne izgube«, ki smo ga lani dotirali z

vsoto K 72.516-11 znižal za » 64.400-30

ter se tako skrčil na » 8.115-81

Gojimo pa utemeljeno upanje, da bo ugodni razvoj borznega kurza, ki se od novega leta sem polagoma izboljšuje, sčasoma sam po sebi zacelil globoke rane, ki jih je zadal kakor drugim, tako tudi našemu »rezervnemu zakladu« za kurzne izgube.

Jasen dokaz zdravega razvoja našega zavoda je, da je pri sila težavnih lanskih razmerah »Ljudska posojilnica« dosegla najvišji dosedanj čisti dobiček, ki iznaša K 134.098-82.

V lanskem poročilu smo omenjali, da smo sklenili z deželo Kranjsko pogodbo, po kateri je prevzela vojvodina Kranjska jamstvo za vse hranilne vloge v tekočem računu pri »Ljudski posojilnici« ter da je to garancijo deželni odbor Kranjski javno razglasil v 282. št. »Slovenca« z dne 7. decembra 1912.

Opravičeno smo ob tej prilici zaplivali besede:

»Denar, naložen pri »Ljudski posojilnici«, je shranjen tako varno, da bolj sigurno sploh nikjer biti ne more, ker je vrhu lepega rezervnega zaklada in vrhu neomejenega jamstva članov tudi dežela Kranjska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo porok za vse pri njej naložene vloge.«

Ta prednost našega zavoda pa našim zavajljivcem ni dala miru. Begali so ljudi z raznimi obrekovanji in zlasti s trditvijo, da poročilo dežele Kranjske nima veljave. Zaradi tega je naš načelnik, državni in deželni poslanec Franc Povše, porabil priliko, ko se je dne 24. septembra 1913 sešel v Ljubljani deželni zbor vojvodine Kranjske, da je vprašal v javni seji deželnega glavarja, kaj misli ukreniti, da se tem govoricam in sumničjem pride v okom?

Na to vprašanje je deželni glavar dr. Ivan Šusteršič še isti dan obširno odgovoril ter izustil med drugimi tudi te-le jasne in pomenljive besede:

»Deželna garancija za vse vloge pri ljubljanski »Ljudski posojilnici« je pravnomočna in enkrat za vselej pravnoveljavna in vložnik ni s svojo vlogo nikjer bolj varen, kakor pri tem zavodu.«

Za deželnim glavarjem se oglasi deželni predsednik ekscelencja baron Schwarz, ki kot vladni zastopnik izjavlja, da za sklepe deželnega zbora, oziroma odbora, s katerimi je prevzela dežela Kranjska jamstvo za »Ljudsko posojilnico«, cesarjevo potrdilo ni potrebno.

Iz teh izjav dveh prvih mož naše dežele in v tej stvari edino kompetentnih faktorjev izprevidi vsakdo, kako varno shranijo svoje prihranke tisti rojaki, ki imajo naložen svoj denar pri našem zavodu, ker vsakdo sme biti prepričan, da ga vsled jamstva dežele Kranjske na Slovenskem ni zavoda, kjer bi mogel svoj denar bolj varno naložiti, kakor pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani.

Denarni promet v letu 1913 je znašal K 75,211.597-11

Stanje hranilnih vlog je znašalo koncem leta 1913. . . . K 21,175.264-20

Lastno imetje znašalo je dne 31. decembra 1913 K 719.203-00

Čisti dobiček je dosegel višino vseh do sedaj izkazanih dobičkov ter znaša isti, kakor že omenjeno K 134.098-82

Opomniti nam je še, da smo iz lastnega imetja pred dobrim letom dali deželi Kranjski za »deželni zadržni garancijski zaklad« vsoto K 100.000, ter da bi skupaj s to vsoto presegalo naše lastno imetje vsoto K 800.000.

Pristopa te k „Jugoslovanski Strokovni Zvezi“!

odgovoriti. Molče se je napotil proti domu.

Ko je zagledal domačo hišo, revno in razkopano, je sklenil iznova:

»Pojdem!«

Stisnil je zobe in pesti in odločno pogledal predse, kakor bi hotel streti vse, kar mu stavi ovire.

Ko je prišel domov in so mu pritekli naproti otroci — vsi štirje: od največjega do najmlajšega, se je stajal njegov neomajni sklep, kakor se staja sneg pred pomladnim solncem.

»Ne pojdem!«

Tako je odločno sklenil, pa vkljub temu odločnemu sklepu je cel dan premišljeval, kaj in kako bi, končno pa ni vedel, ne kaj ne kako. —

Popoldne — proti večeru — je nenkrat završalo na vasi: Rakar se pelje — Rakar se pelje!

Gregor je planil k oknu.

Na lepem koleslju je Rakar drčal skozi vas. Samozavestno je sedel na vozu, v levici je držal svoj rjavi klobuk in mahal z nancem. Njegova obleka je bila narejena po ameriškanski modi, brke, je imel na angleški način zastržene.

»In bogat je,« je pomislil Gregor. Napravil je tri velike korake po sobi ter se ustavil pred ženo.

»Ti,« je rekel in ni se upal odkriti ženi svoje misli.

Zena je vprašujoče vprla vanj svoj pogled.

»Ti,« je ponovil in počasi pristavil: »jaz pojdem v Ameriko.«

vedel dobro, kaj se z njim godi, nato pa je tjavendan krenil na polje: ven, ven iz hiše, kjer gospodari skrb, in nad katero plove žalost.

Oblaki so bili že zakrili solnce in skoraj prepregli nebo. In Gregor je bil vesel, da je tako.

Na poti ga je ustavil sosed.

»Hoj, Gregor, si že slišal?«

»Kaj praviš?«

»Ali si že slišal, da pride danes Rakar domov?«

»Rakar? Iz Amerike?«

»Pisal je — danes pride! Silno bogat je. Zena in otroci so v malih nebesih.«

»Blagor jim! — In bogat je — praviš?«

»Zelo bogat.«

Gregor se je naglo okrenil.

»Zdrav, sosed!«

»Kam se ti tako mudi? Počakaj, Gregor — hoj, Gregor!«

Gregor ga ni več poslušal; hitel, skoro tekkel je dalje svojo pot. Sosed je začuden gledal za njim.

Gregor je hitel ven iz vasi. Nena doma mu je bila prišla neka misel — nova in nepričakovana. Hotel je biti sam s svojo mislijo.

Prvi hip se je te misli razveselil, potem pa se je je prestrašil.

»V Ameriko!«

Pred očmi so mu zamigali ameriški dolarji in razveselil se je te misli. — Nato pa si je v duhu predstavil tuje kraje, tuje ljudi, neizmerno morje, velikanske tovarne z ropotajočimi stroji

in visokimi dimniki, ter globoke premogovnike, kjer dan za dnem zdihujejo tisoči in tisoči ubogih delavcev — in postalo mu je tesno pri srcu.

»Ali bi šel?« je preudarilo srce.

»Pojdem,« se je odločil, »v Ameriko pojdem, ostanem tam par let. zaslužim denarja, vrnem se domov, plačam dolg, popravim koč. — Pojdem!«

»Pojdeš?« mu je dejal neki glas. »Pojdeš in pustiš to krasno polje, ki si ga leto za leto tako marljivo obdeloval? In vinograd, ki si ga tako skrbno gojil — pustiš?«

»Zena bo oskrbovala — moram — pojdem.«

»Pojdeš in pustiš hišo, ženo, otročiče svoje, da jih ne boš videl leta in leta?«

»Teško je — srce mi trga — toda dolg, dolg! — Pojdem!«

»Pojdeš — kdo ti je porok, da se vrneš?«

»Ne zase — za ženo, za otroke — pojdem! Bog me bo varoval.«

»Pojdeš in zapustiš ta krasni domači kraj, kjer sta ti živala oče in mati — kjer ti je tekla zibelka — kjer si preživel svoja mlada leta?«

Solnce je tedaj predrlo oblake in vsa pokrajina, kar je je zaseglo oko, se je zabliskala v jutranji rosi. Kakor kraljica se je zdela Gregorju, oblečena v srebrno obleko, posuto z biseri.

»Ta kraj hočeš zapustiti?«

Gregorju je bilo, kakor bi ga mrzla roka zgrabila za srce — in ni si upal

seničje gnezdo, v katerem so bili štirje mladički. Vedno so odpirali lačne kljunčke in stara sta jim donášala hrane. Lepo so rastli, ko jih zaloti nekega dne srakoper in pomeče iz gnezda, da so žalostno poginili.

Ob tej misli se je možu čelo še bolj zmračilo.

Zena je opazila to, njena skrb je rastla, a ni se upala z vprašanjem na dan.

Ni bilo še polovico sklede prazne, ko je Gregor odložil žlico.

»Pa bi šel!« je prigovarjala žena.

»Terjal me je, da veš — Gaber!« je odvrnil Gregor.

»Terjal? Za dolg? Bog nas varuj!« Zena je vzdihnila in odložila žlico. Mož je molčal.

Skrb je zagospodarila v hiši in žalost je razprostrla nad njo svoja temna krila.

Vsi so molčali. Kar se oglasi Mikec, najmlajši:

»Ata, kaj pa je to — dolg?«

Mož in žena sta se spogledala in se grenko nasmehnila; nato so njej zaigrale solze v očeh, njemu pa se je nagubančilo čelo.

»Dolg — veš, Mikec — dolg je pošast, huda, črna pošast, ki žre hiše in zemljo; cele grunte požre — in živino iz hlevov.«

»Ali tudi ljudi žre?«

»Tudi ljudi žre!«

Zeni so se udrele solze, mož pa je pograbil klobuk in zbežal iz hiše. Zunaj se je za trenotek ustavil, kakor bi ne

NEMCI IN ČEHI.

Z Dunaja se poroča: Zadnji čas se je večkrat poročalo, da namerava vlada ob zasedanju delegacij uvesti nova nemško-češka pravna pogajanja. Nemški vodilni parlamentarci so min. predsednika grofa Stürgkha vprašali, če je to res. Grof Stürgkh je odgovoril, da vlada v Budimpešti ne zamudi prilike stopiti v stik z voditelji strank, da se pojasni, če še obstojajo tiste notranje politične težave, ki so meseca marca povzročile, da se je državni zbor odgodil. Formalno se pa za odstranitev češke obstrukcije ne namerava pogajati, ker sodi, da se mora obstrukcija brezpogojno ustaviti in se obstrukciji ne sme nobena koncesija podeliti. Stranke same naj ustvarijo predpogoje za uspešno zasedanje. Kadar se bo vladi zdel trenutek ugoden, prične zopet s pogajanjem, a v Budimpešti ne, ker ne bodo vse merodajne osebe iz obeh taborov navzoče in ker ob velevažnih političnih razpravah tudi časa ne bo za to. Uvedla se bodo zato nova pravna pogajanja šele po zasedanju delegacij v prvi polovici meseca junija. — »Nar. Pol.« poroča, da bodo Mladočehi v delegaciji glasovali za skupen proračun in da bodo ob razpravi o notranji politiki Stürgkhovo vlado pardonirali in napadali le češke Nemce. Agrarci in nacionalci pa nameravajo Stürgkha napasti in glasovati proti izdatkom, ki so v zvezi s povišanjem števila rekrutov. Masarkovo glasilo pa priporoča, da naj Čehi tudi v delegacijah obstruirajo, da se tako poostri notranja kriza.

ZA MANDAT DR. ŠVIHE

kandidirajo Mladočehi tajnika praške trgoveške zbornice dr. Sameka.

OPATIJSKI SESTANEK.

Komunike o sestanku Berchtolda in di San Giuliana se objavi danes dop. — »Corriere d'Italia« opozarja, da se primorski namestnik knez Hohenlohe ni udeležil sestanka, dasi je bil ob sestanku Goluchovskega in Tiltonija ves čas v Opatiji.

OGRSKO - HRVAŠKI DRŽAVNI ZBOR zboruje dne 21. t. m. ob desetih dopoldne.

RADI IZSELJENŠKEGA ŠKANDALA 1050 OSEB PRED SODIŠČEM.

Iz Lvova se poroča: Kazenska preiskava radi izseljevalnega škandala proti reprezentantom in agentom Canadiana, Austro-Amerikane in drugih popotnih pisarn je končana. Pred lvovskim kazenskim senatom se bo okoli 1050 oseb sredi majnika radi izseljenških škandalov moralo zagovarjati.

NAMERAVAN POLET OGRSKE OPOZICIJE V PETERBURGU.

»Pesti Naplo« objavlja izjavo nekega voditelja Neodvisne stranke, ki potrjuje, da namerava ogrska opozicija obiskati Peterburg. »Mi vemo,« izjavlja, da nas tam radi vidijo in da lahko ogrskemu narodu zopet pridobimo nazaj Rakoczyjeve zastave, ki jih v peterburškem vojnem muzeju shranjujejo. Kossuthovo glasilo »Budapest« pa objavlja izjavo nekega drugega voditelja opozicije, da namerava grofa Karolyja ob njegovem obisku v Peterburg veliko opozicijskih politikov spremljati in sicer tudi takih, ki niso pristaši programa iz leta 1848.

POMLADANSKE OROŽNE VAJE PRI C. KR. DEŽELNEM DOMOBRASTVU.

K pomladanskim orožnim vajam c. kr. deželnega domobranstva se obvezanci vpokličejo: Pri domobranskem poveljstvu v Dubrovniku za domobran-

ske polke št. 23 in 27 dne 20. majnika; pri deželno brambnem poveljstvu v Gradeu za deželno brambne polke št. 3 in 26 dne 1. majnika, za polk št. 4 dne 13. majnika, za polk št. 5 med 1. majnikom in 15. junijem.

NAŠI GOSPODARSKI SMOTRI V MALI AZIJI.

V Mali Aziji zasleduje naša država gospodarske koristi v Adaliji v zahodni Ciliciji, kjer se je nedavno ustanovil avstro-ogrski konzulat. Avstro-ogrski podjetniki se tu potegujejo za koncesije rudnikov. Tudi za druga gospodarska in železniška podjetja namerava naša monarhija konkurirati. Slučajno se pa za Adalijo potegujejo tudi Italijani.

UPOR HOTIJEV IN GRUDIJEV PROTI ČRNOGORCEM KONČAN.

Iz Cetinja se poroča, da je general Martinović 16. t. m. povabil glavarje Hotijev in Grudijev v Tuzi, kjer jih je pozval, naj spoštujejo postave in se novemu redu uklonijo. Glavarji so izrazili svojo lojalnost. Nekaj Hotijev in Grudijev se še upira Črnogorcem. Vojakom je bilo ukazano, naj zasedejo Derič in druge točke, ki so jih zasedli Malisori, dasi pripadajo Črnigori, kar se je brez resnega odpora izvedlo.

POINCARÉ POTUJE V ITALIJO.

Pariški politični krogi trde, da potuje poleti Poincaré v Italijo in da bo nekaj časa bival v Vii Reggiu.

ZOPET ZLOČIN SUFRAGETK.

London. Dne 16. t. m. zjutraj so zažgale sufragetke paviljon v Gredit Yarmouthu. Škode je 400.000 mark. V Londonderryju, Ulster, so zažgale sufragetke neko hišo.

POLITIČEN NAPAD V PETERBURGU.

Peterburg. Tu je nekdo s sekuro napadel in smrtonovarno na glavi ranil predsednika Zveze ruskega ljudstva Dubliča, ker je ovadil napadalčevega brata radi političnega zločina, ki je bil potem obglavljen.

V ULSTRU BOJ NEIZOGIBEN?

Voditelj ulstrskih vstajev Carson je v Derryju govoril 5000 prostovoljcem. Rekel je, da morajo vlado prisiliti, da poklekne in da je boj neizogiben!

MESALIANCA RUSKEGA VELIKEGA KNEZA.

»Crie de Paris« poroča iz Peterburga, da se je zaročil veliki knez Dimitrijev, 22letni sin velikega kneza Pavla, z neko mladno lepo Amerikanko in da se hoče vsem svojim predpravicam odpovedati.

EPIROTSKO IN VPRAŠANJE EGEJSKIH OTOKOV.

»Wiener Allg. Ztg.« poroča, da poslaniiki trojeznih držav danes odgovore na noto trajnega sporazuma glede na manjšinske pravice Grkov v Epiru in glede na Egejske otoke. Noto bistveno popolnoma odgovarja željam, ki jih je v svoji noti izrazil trojen sporazum.

Dnevne novice.

+ Za pravice koroških Slovencev. »Mir« priobčuje: Protestni shod Katol. in političnega društva za Slovence na Koroškem zoper tlačenje koroških Slovencev se vrši v sredo, 22. apr.

Sredi zbrane množice je stal Rakar, bled kakor smrt. Ob vratih je slonela Rakarica; njeno telo se je sunkoma stresalo od onemoglega ihtenja. Okrog nje so se tiščali otroci in jokali, da bi se kamen smilil. Na klopi pred hišo je sedel Rakarjev stari oče, čestit starček, z lasmi belimi kakor sneg; solz njegove izsušene oči niso imele; držal se je z obema rokama za glavo in stokal: »Jezus, Jezus, Jezus!«

»Kaj pomeni to?« je vprašal Gregor prvega soseda. Ta je pokazal z roko Rakarja.

Gregor je prebledel. Dobro je čutil, kako so ga spreleteli mravljinici in ga je polil mrzlo po vsem životu.

Rakar ni imel desne roke. V Ameriki mu jo je bila odtrgala transmisija velikanskega stroja. — — —

Prva beseda, ki jo je Gregor spregovoril, ko je prišel domov, je bila:

»Ne pojdem!«

Razveselila se je žena, razveselili so se otroci in veliko je bilo njihovo veselje.

Gregor pa je nadaljeval:

»Ne pojdem! — delala bova, varčevala bova, Bog bo blagoslovil — plačala bova ...«

1914, v Velikovecu, v »Narodnem domu« ob 1. uri popoldne. Korošci, odgovorimo nemškonacionalnim hujskačem, ki hočejo vzeti slovenskemu kmetu zadnje pravice pri sodiščih in možnost zagovarjati se in braniti tam uspešno svoje premoženje, svojo čast in svoje življenje! Vsi na shod!

+ Občni zbor Kmečke zveze za ljubljansko okolico bo v nedeljo, dne 26. t. mes., ob 10. uri dopoldne v dvorani »Ljudskega doma« v Ljubljani, Strelška ulica 12.

+ Notranjem v prevdarek je »Slovenski Narod« objavil včeraj članek, v katerem jih pozivlja, naj ne volijo dr. Pogačnika, ampak Jožefa Lavrenčiča. Pravi, da so Notranjci od nekdanj in še danes naprednega, praktičnega in treznega mišljenja. »Klerikalni« da so postali le zato, ker jim je naša stranka preskrbela posojila »brez varnosti«. Potemtakem bi bili Notranjci kaj malo treznega mišljenja in bi morali danes že vsi biti na kantu. V resnici so si pa Notranjci ravno s pomočjo S. L. S. opomogli s tem, da so se rešili oderuhov, ki so po veliki večini v liberalnem taboru. »Slovenski Narod« potem toži, da S. L. S. zdaj za Notranjsko naenkrat ničesar več ne stori — »samo par kronice«. Notranjci pač boljše vedo, koliko gospodarskih naprav jim je preskrbela S. L. S. in kako se je prav z njo začelo šele krepko in mnogostransko gospodarsko delo in povzdiga tudi na Notranjskem. Zato bodo Notranjci prihodnji mesec tako »umnega gospodarja«, kakor je Jožef Lavrenčič, odklonili, ker bi za gospodarsko korist notranjskega ljudstva niti, če bi znal in hotel, ne mogel nič storiti, ker je pristaš kmetiskim koristim načelno nasprotnega kranjskega liberalizma in bi v državnem zboru ne imel nobene besede in vpliva. »Narod« se čisto zastoj prizadeva res napredno misleče Notranjce pridobiti za svojo nazadnjaško stranko.

+ Razpust občinskega odbora v Slavi. C. kr. deželna vlada je z odlokom z dne 11. aprila 1914, št. 10.401, sporazumno z deželnim odborom razpustila občinski odbor v Slavi. Pri Postojni, ker se je upr prepovedi deželnega odbora v zadevi izplačevanja dijet občinskim odbornikom za udeležbo pri občinskih sejah, ker so take dijete po postavi nedopustne. (Porabile so se namreč za pijačo pri občinskem tajniku Kanaleu.) Gerentom je imenovan posestnik Štefan Fičur v Slavi št. 28.

+ Deputacija slovenskih abstinentov se odpelje v ponedeljek z brzovlakom ob 6. uri 3 minute zjutraj iz Ljubljane v Rim, da se udeleži audijence pri sv. očetu. ki jo bo imela mednarodna katoliška abstinentna liga enkrat v dneh od 24. do 26. aprila. Iz Nemčije in Švice pridejo posebni vlaki. Slovensko zastopstvo bo skromno, obstoječe iz petih oseb; a vsekakor treba pokazati, da smo Slovenci tudi zraven. — Potovanje ne bo drago, ker je vozšina zaradi konjske dirke, ki je slučajno te dni v Rimu, znižana za celih 60 procentov; tako da bo vožnja v III. razredu od Kormina do Rima za tja in nazaj stala samo 42 K, v drugem pa 62 K. Škoda, da se je za to tako pozno izvedelo, sicer bi se bil te izredno ugodne prilike najbrž še marsikdo poslužil. Sicer je pa to še vedno mogoče storiti. Časih je nagel sklep boljši kakor dolgo premišljevanje. Kdor bi se hotel še pridružiti, naj pride v ponedeljek zjutraj ob 6. uri na južni kolodvor, vse drugo se bo že oskrbelo.

+ Nemško časopisje polni predale o Slovincih. »Grazer Tagblatt« z dne 8. t. m. piše članek »Politische Agitation als Hauptbeschäftigung der slovenischen Geistlichkeit.« Članek je sestavljen na podlagi člankov v »Vzajemnosti«. — v »Grazer Tagblatt« z dne 11. aprila se nahaja članek »Slovenische Anschläge gegen die Gotscheer Sprachinsel.« Tudi v njem je denunciacija Slovencev, da niso dovolj zanesljivi za državo. — »Grazer Tagblatt« z dne 12. aprila ima pa kar dva članka o Jugoslovanih. Prvi je od celjskega poslanca Marckhla, naslovljen »Reminiszenzen«. V njem se trudi posebno s citati iz »Slovenica« dokazati, da naši nazori o zunanji politiki ne odgovarjajo oficijelnim, kar smatra brihtni mož za nasprotno avstrijskim interesom. Drugi članek »Die Landtagswahlen in Istrien« hujska pomorsko uradništvo v Pulju, da nastopi pri volitvah proti Hrvatom in zagovarja skupen nastop Nemcev in laske iredente pri volitvah v Istri. — »Grazer Tagblatt« z dne 16. aprila priobčuje strupen članek »Die Südbahn im Dienste der Slawisierungsbewegung.« Nemškim petelinom še južna železnica ni dovolj nemška! — »Marburger Zeitung« z dne 9. aprila priobčuje članek »Innere deutsche Dienstsprache«, v katerem »dokazuje«, da so naše narodne zahteve glede uradov neopravičene. — »Marburger Zeitung« z dne 14. aprila ima članek »Die Gefahren im Süden.« Je sicer bolj plitva hujskarija, a hujskarija je vendarle. — »Deutsche Wacht« z dne 8. aprila ima dva član-

ka »Deutsche Volksgenossen!« in Slowenische Vorstöße!« V prvem se kliče v boj proti Slovincem na gospodarskem polju, v drugem se huduje listič nad slavljem ustoličenja koroških vojvod. — »Deutsche Wacht« z dne 11. aprila prinaša članek »Der Panslawismus in slowenischer Beleuchtung«, v katerem se bavi s člankom »Slov. Naroda« o panslavizmu. — »Deutsche Wacht« z dne 15. aprila ponatiskuje Marckhlov članek »Reminiszenzen« iz Grazer Tagblatta ter prinaša članek »Krankhafter Größenwahn«, v katerem zasmejuje letak jugoslovanskega dijaštva proti nemirom na Revoltelli. — To je res izredna skrb za nas Slovence. Poskrbimo, da bo nemškega časopisja še bolj strah pred našimi pravicami.

+ Mladeniški tabor. Iz Smartna pri Litiji se nam piše: Obsavsko okrožje Orla sklicuje na dan 24. majnika na Sveto gor o mladeniški tabor s sledečim vzporedom: 1. Ob 11. uri dopoldne sveta maša s pridigo (g. duhovni svetnik Janez Kalan). 2. Zborovanje pred cerkvijo. (Pozdrav in govora: dr. Adlešič, dr. Pogačnik in br. J. Gale, okrožni predsednik Orla). 3. Litanijske posvetitve Brezmadežni. Evo vam, fantje, programa na svetogorskem taboru. Kratek je, pa pomemben. Iz njegovega odseva geslo naših očetov: »Vse za vero, dom, cesarja!« za njim se skriva vodilna misel zadnjega katoliškega shoda: »Poglobite versko in narodno zavest«, iz njega odmeva želja našega prevzvišenega nadpastirja: »Po Mariji k Jezusu!«. Na božji poti svetogorske Matere božje hočemo pritičeno novo zvestobo Bogu in domu. Ta naša čustva naj se premene potem v plodonosno delovanje na verskem, izobraževalnem in gospodarskem polju. Zato pa mladenci od fara, zlasti vi, ki ste organizirani pod zastavo Marijino in zastavo Orlov, in vi, ki ste probujeni potom knjig in časnikov, vzemite nameravani tabor na znanje, razvijte agitacijo od vasi do vasi in od ust do ust naj gre v teh tednih en sam glas: Vsak pošten fant pohiti dne 24. majnika k svetogorski Kraljici! Tabor se vrši samo za mladence, in sicer za mladence iz vseh župnij, ki so v bližini Svete gore. Kdor se misli tabora udeležiti, naj se zanesljivo zgleda do 4. majnika pri domačem župnem uradu, da je mogoče vse potrebno preskrbeti. Tabor se vrši v vsakem vremenu. Najboljša pot je s postaje Sava, kamor pride vlak iz Ljubljane ob četrt na devet, od Zidanega mostu ob devetih. (Orli v kroju! Fantje Marijinih družb z znaki!) Za obsavsko okrožje »Orla« J. Gale, t. č. predsednik. M. Perme, t. č. načelnik.

+ Občinske volitve so se vršile v Dragi pri Višnji gori dne 5. aprila, prve na Kranjskem že za drugo 3 letno dobo po novem zakonu. Za Župana je bil izvoljen soglasno vnovič Jožef Erjavec, fotograf in cestni načelnik. Za svetovalec pa: Anton Mehle iz Zatiške Drage, Anton Zupančič, Anton Lokar in Ivan Potokar, vsi iz Polja ter vsi pristaši S. L. S.

+ Akcija Stepana Radiča. Stepan Radič piše v »Domu«, da se v Sarajevu ni posvetoval samo z nadškofom Stadlerjem, ampak tudi s škofom Sarićem, tajnikom Cankarjem, dr. Mandićem, dr. Frangešom, dr. Sunarićem in skoro vso duhovščino, ki jo je nadškof ob tej priliki v Sarajevu poklical. Dogovorili so se za skupno akcijo s Seljačke stranke, da se na temelju krščanskega in kmetijskega programa ves hrvatski narod ujedini. Meseca maja se vrši v to svrhu v Sarajevu kmetijski tečaj, nadaljnji tečaji se bodo vršili potem v Dubrovniku, Splitu in na Trsatu. Akcija je vsekakor važna in si je postavila velike cilje; treba pa bo tudi silne vztrajnosti, edinosti in predvsem konsekvencnosti, da se izvede. Neobhodni predpogoj pa je, da se prej vsi pravaši združijo, ker kar je zdaj, je največji kaos.

+ Oboroževanje brez kraja in konca. Dunajska »Reichspost« prinaša iz vojaških krogov članek, v katerem se našteva, kaj bodo vse morale delegacije dovoliti. Najprej se »mora« zboljšati artilerija. Treba je novih poljskih havbic, kar je menda neizogibno. Ker bi bilo treba 1000 novih havbic z municijo vred, bi bilo treba zato novih kreditov od 80 do 100 milijonov K. Ravno tako nujno je ojačenje težke artilerije, težkih havbičnih divizij. S tem pa artilerijsko vprašanje še ni rešeno; izpopolniti je treba tudi trdnjavske in zlasti oblegovalno artilerijo. Nadalje je treba izpopolniti prometne, kakor tudi tehnične čete. Brezdvomno se bodo zahtevali v delegacijah tudi večji zneski za izpopolnitev zrakoplovstva. Nadalje je neobhodno potrebno, da se pomnože oddelki strojnih pušk pri kavaleriji. Zahteva se tudi boljši avanzma za častnike. Vojna mornarica bo topot zahtevala, naj se manjvredne ladje Monarchovega razreda nadomeste z divizijo starih dreadnoughtov, kar bi veljalo le 420 milijonov kron. Mednarodni položaj nalaga narodom res ogromne žrtve.

+ Canadian-Pacific-škandal na Hrvatskem. Z ozirom na podrobno motivirano

Žena je za trenutek ostrmela, nato pa so jo polile obilne solze. Hotela je nekaj reči, pa beseda ji ni mogla iz grla. Na njen jok so pritekli otroci, stisnili se k materi in vprašujoče pogledovali očeta.

On je bil v veliki zadregi. Trikrat je šel po sobi gori in dol, pa se zopet ustavil pred ženo.

»Poglej Rakarja — nekdanj in sedaj!«

»Nikar ne hodi — ne zapusti nas!« je prosila žena jokaje in tudi otrokom je šlo na jok.

Gregor se je obrnil v stran, kajti v očesu je čutil nekaj kakor solzo.

»Ali naj nas dolg požene iz hiše?«

»Ne bo nas! Delala bova, trudila se za žive in mrtve, varčevala, polagala vinar na vinar — Bog bo dal svoj blagoslov — plačala bova!«

Gregor je hotel ugovarjati, a iz vasi se je zaslislal jok, tako presunljiv in pretresljiv, da so vsi obstali.

Gregor je hitel ven.

Vsa vas je bila zbrana pred Rakarjevo hišo in od tam je prihajal jok.

Gregor je pospešil korak in bil kmalu na mestu.

Vaščanje so stali v velikem polkrogu pred hišo. Žene so si brisale z robc oči, pa tudi marsikateri izmed trdih možakov je iz vlekel veliko rdečo ruto in potegnil ž njo preko oči.

uradno izjavo, da disciplinarna komisija ni dognala ničesar, s čimer bi se bil šef izseljeniškega oddelka pri hrvatski vladi dr. Gustav Frank v aferi »Canadian-Pacific« pregrešil, izjavlja poslanec Zagorac, da komisija popolnoma molči o njegovih očitkih, da je dr. Gustav Frank bil od Altmanna podkupljen, da je dobival od agencije »Putnik« 5 K od vsakega izseljenca, da je vedel za goljufivo izrabljanje tisoč in tisočev vojni obveznosti podvrženih mladeničev v Ameriko potom švicarskih družb, da je dovoljeval v sto in sto slučajih odpremljanje v Ameriko brez potnih listin. — Javnost tudi bolj veruje Zagorcu nego vladi in zahteva nadaljnjih pojasnil.

† **Laški iredentov se zopet gibljejo.** Dejstvo, da je župan v Voloski pozdravil italijanskega zunanjskega ministra San Giuliana v hrvatskem jeziku, smatrajo v Rimu kot politično namero in so zato zelo ogorčeni. Rimska sekcija društva »Trento-Trieste« je takoj sklenila neko protiresolucijo. Kakor vidimo, ta veleiredentovska organizacija še živi in deluje, dasi se oficijozno vsako iredentovstvo odločno taji.

† **Zopet mistifikacija v »Narodu«?** Dopis iz Idrije, ki je omenjen v idrijskih novicah, nekaterim naprednjakom ni bil všeč. Zopetna mistifikacija, pravijo. Kdor je pa bral dopis v »Narodu«, ugaane lahko, da je potekel izpod peresa pristnega naprednjaka idrijske sorte. Seveda ne trdimo, da je moral biti ravno navadni dopisnik »Naroda«, o tem naj se med seboj razgovore.

— **Dvadedni šolsko - vrtnarski tečaj v Radovljici.** Iz Radovljice se nam piše: Dne 15. in 16. aprila se je vršil v Radovljici dvadedni šolsko - vrtnarski tečaj za učitelstvo radovljiškega in kranjskega okraja, katerega je priredil deželni odbor. Udeležencev je bilo iz obeh okrajev 20. Tečaj je vodil deželni sadjarski nadzornik Martin Humek. Tečaj je dobro uspel in vsi udeleženci so hvaležni deželnemu odboru za to koristno prireditev. Teoretična predavanja so se vršila v šoli in so bila ob enem združena s praktičnimi vajami na šolskem vrtu. Predavanja sama o pomologiji in splošno o šolskem vrtnarstvu so bila tako zanimiva in metodično sestavljena, da je bil za vse pravi užitek poslušati izvajanja gospoda predavatelja, ki je brez dvoma v modernem vrtnarstvu in v pomologiji strokovnjak prve vrste. Prepričani smo, da sadiji tega tečaja ne izostanejo in se bodo kmalu vidno pokazali na šolskih vrtovih udeležencev. To bo najlepša zahvala g. predavatelju, posebno pa deželnemu odboru, ki prireja te tečaje, ki so prevažni za narodno gospodarstvo. Naj bi tudi krajevni šolski sveti sledili zgledu deželnega odbora in podpirali učitelstvo pri napravi vzornih šolskih vrtov. Saj od tega bodo v prvi vrsti imeli korist šoloobiskujoči učenci, ki bodo gledali te vzorne vrtove, na njih se praktično uvajali v umno kmetijsko gospodarstvo in to, kar bodo tukaj sami videli in se sami praktično naučili, to jim bo ostalo za življenje in to bodo potem zanesli tudi na domače vrtove.

— **Slovensko katoliško akadem. tehn. društvo »Danica«** na Dunaju, dosedaj v okraju VIII., Schönbornngasse 9, se preseli dne 21. aprila 1914 v novo društveno stanovanje v okraju IX., Liechtensteinstraße 95-8, kamor naj se blagovoljno nasloviti od dne 21. aprila 1914 vse pošiljave.

— **Ribiški pododbor S. D. Z.** ima v ponedeljek, 20. aprila, izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: ob pol 11. uri slovesna sveta maša zadušnica za pokojnega predsednika pododborja J. Lesarja. Pri maši se bo pel Foersterjev »Requiem«. Po sveti maši se vrši v društveni dvorani občni zbor s točkama 1. volitev novega predsednika, 2. slučajnosti. Pridite gotovo vsi tovariši! — Ivan Prijatelj, predsednik S. D. Z.

— **Romarski vlak na Sv. Goro.** Udeleženci naj si nemudoma vsaj do 1. maja preskrbe vozne listke, ki se dobijo na Dobrovi pri celcu. g. Mimi Rant (na pošti) v Zgornji Siški št. 32 (pri Smolinu) in v frančiškanskem samostanu v Ljubljani pri vratarju. Udeleženci iz dežele (Gorenjsko) naj se pa prijavijo pri P. Mariofilu Holeček, frančiškanski samostan, Ljubljana, vsaj do 5. maja. Natančni spored in cene se razvidijo iz »Domoljuba« št. 14 od 2. aprila 1914.

— **Iz Senožeč.** V »Slovincu« od 10. t. m. je čitali, da so mesarji v Mokronogu podražili goveje meso za 24 h pri kilogramu in da ga sedaj prodajajo po 1 K 44 h kg. No, smo si mislili Senožečani, ti mesarji so še pravi pošteni, ker po 1 K 44 h bi ga tudi mi prav radi plačevali in zadovoljno plačevali, ker senožeški mesar prodaja goveje meso po 1 K 92 h do 3 K kg. Ni dvoma, da naš mesar zasluži čez 100 odstotkov. Ali ni to oderuštvo, ki vpije do neba? Pametno bi bilo od naših tržnih očetov, da bi napravili občinsko mesnico, kjer bi meso lahko po 1 K 12 h prodajali. Zadnji čas bi bilo! Govedina v primeri s prejšnjo dobo nima nobene cene več, meso

pa vedno dražje! — Avtomobilno zvezo dobimo v Senožečah. Avtomobil bo vozil dvakrat na dan — Postojna—Senožeče—Trst in obratno, pričeni s 1. junijem t. l. Tega se vsi veselimo in ni dvoma, da bo promet zelo velik. Naš župan se tega seveda ne veseli ter bi rad nasprotoval, ako bi ga kdo še kaj slišal in uvaževal. Župan Garzarolli ima vozno pošto, pa se boji, da bi mu tega avtomobil ne prevzel, in kjer se gre za to, tam pri našem županu neha vsa naprednost.

— **Prof. Anton Bezenšek v Soliji** je dne 15. aprila praznoval svojo šestdesetletnico. Rodil se je na Frankolovem dne 15. aprila 1854. leta. Že kot mlad dijak se je z ljubeznijo in v nemno posvetil narodnemu delu. Ne samo, da je podaril svojemu narodu prvo stenografijo in lani bolgarsko slovnico, je tako kot profesor v Zagrebu kakor v Soliji vedno marljivo in vtrajno delal za medsebojno spoznavanje in zblizanje Jugoslovancev in ob svoji šestdesetletnici lahko s ponosom pogleda na sadove svojega delovanja. Spoštovanemu jubilarju: na mnoga leta!

— **† P. Franc pl. Hummelauer S. J.,** znameniti ekseget, soizdajatelj dela »Cursus Scripturae sacrae«, je umrl na velikonočno nedeljo, v 72. letu.

— **Odšel je neznano kam** znan solicitor notarja dr. Poznika v Novem mestu Medvešček. Neposredni vzroki nam še niso znani.

— **Vreme v aprilu.** Po teoriji meteorologa prof. K. V. Zengerja je razvidno, da bo letošnji april zlasti v drugi polovici jako hladen. Posebno mrzli dnevi bodo baže v drugi polovici meseca aprila od 21. do 24. aprila. Po hribih bo slana. Sever bo zjasnil nebo, a ne za dolgo. Po 25. se bo nebo zopet z oblaki zastilo in bomo imeli razen par solčnih dni do kanca meseca aprila bolj oblačno in deževno vreme.

— **Državni poslanec dr. Zahradnik** je, kakor poroča češki »Venkov«, težko obolel.

— **Dunajsko novo »Mestno gledališče«** otvorilo 1. maja. Ravnatelj je Jarni. V gledališču bodo predstave celo leto, tudi poleti. Prostora je v gledališču za 1380 oseb.

— **Smrtna kosa.** Na Trebelnu pri Mokronogu je umrl dne 13. aprila Jožef Cvetan iz Vrha. Star je bil 90 let, 1 mesec in 3 dni. Bil je 32 let za ključarja župne cerkve. Bil je dober gospodar. Naj počiva v miru!

— **V prid »Doma na Vrščicu«** se upirajo v Kranjski gori v hotelu »Razor« v nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. uri popoldne Ksaver Meškova domorodna drama »Matija«. K obilni udeležbi vabi vladno odbor kranjskogorske podružnice S. P. D.

— **Kamniški pododbor gorenjske podr. S. D. Z.** ima v torek, dne 21. t. m. ob 10. uri dopoldne na Brdu pri Lukovici prijateljski sestanek. Tovariši pozdravljeni!

— **Nevaren vlomilec na begu.** Med petimi kaznjenci, ki so te dni ušli iz garnizijskega zapora v Zagrebu, se nahaja tudi neki Mile Vujnovič, ki je jeseni vlomil v divizijsko blagajno, iz katere je ukradel 5000 K. Od teh so takrat 3000 K prinjem našli, ostale je najbrže kje zapopal. Ko je te dni ušel, je najbrz najprej šel ta zakrat dvigniti. Detektivi so cernirali celo okolico, da ga zajamejo.

— **Smrt Smailage Čengića** je prevel kanonik in Makarski don Vladimir Bakotić na laški jezik v stihu in metru.

— **Škrlatinka** se je pojavila v vasi Podbukovje, župnija Vače, kjer je posestniku Francetu Lovše že umrl en otrok na Veliko nedeljo, nakar je mrtvogled Janko Prašnikar konstatiral škrlatinko.

— **Prememba posesti.** G. Jos. Bevc, posestnik in gostilničar v Lukovici, je prodal svoje posestvo v Lukovici g. Peregrinu Capuder, dozda gostilničarju v Zlatopolju Kupec je vulgo »Kmetičev« iz Praproč in brat gospoda profesorja dr. Karla Capudra v Kranju.

— **Sprejem aspirantov v c. kr. vojaško višjo realko in voj. akademijo na Dunaju.** Začetkom šolskega leta 1914/15 (1. ozir. 21. septembra) se bodo sprejemali aspiranti v I., II. in III. letnik vojaške višje realke in pa v I. letnik vojaške akademije in sicer deloma brezplačno, deloma proti plačilu z namembo za c. kr. domobranstvo. V II. in III. letnik voj. višje realke se bo sprejelo samo malo prosilcev. Splošni pogoji vseh aspirantov so: 1. avstrijsko državljanstvo; 2. telesna sposobnost; 3. zadovoljiva navedenost; 4. dosežena najmanjša in neprekoračena maksimalna starost; 5. primerna predizobrazba. Starost za voj. višjo realko je določena, in sicer za I. letnik 14 do 16; za II. 15 do 17 in za III. letnik 16 do 18 let. Za vstop v voj. akademijo, in sicer za I. letnik 17. in neprekoračeno 20. leto. Starost se računa od 1. septembra. Vsak aspirant mora napraviti vzprejemni izpit. Natančnejši pogoji so razvidni iz posebnega razpisa »Konkursauschreibung« naznanega, ki se dobiva v dvorni in državni tiskarni ter pri tvrdki: L. W. Seidel & Sohn na Dunaju.

— **Hotel ubiti brata župnika.** V Raslinah v šibeniškem okraju je brat

župnika barona Viderker, ki je bil v Ameriki in hotel od župnika vedno denarja, župnika napadel, ko je ta bral časnik. Zadal mu je osem nevarnih ran. Orožniki so brata zaprli.

— **»Seljačka tiskarna«.** »Narodne Novine« pišejo, da bo »Seljačka tiskarna« morala baže v konkurs. Prinašamo zaradi informacije.

Darovi.

»Slovenski Straži« so darovali: Janez Vidergar, župnik, St. Vid pri Zatičini, 20 K. — Darovali mariborski bogoslovci dobitke pri velikonočnem streljanju 45 K. — Gregor Pauschitz, Grabštanj, 2 K. — Občina Zvabek 3 K 60 h. — Kati Pregel, Gaberje, 1 K. — Kati Komar, Prekarja vas, 1 K. — G. Valušnik, krojač, Malošče, 80 h. — P. Švogelj, župnik, Moravž, Istra, 5 K. — Po g. Mariji Šumah, posestnici, Sinčavas, dar »Mirovih« naročnikov, 1 K. — Peter Urbanc, dijak v Celovcu, 1 K. — Ant. Pelnař, župnik, St. Štefan na Zili, 4 K. — Po g. Rud. Stane, Črna, nabrano v veseli družbi na velikonočni ponedeljek pri Božiču v Črni pri Prevaljah, 6 K 40 h. — Štefan Ferfolja, Kozina, Istra, 2 K. — Iv. Nep. Sirnik, Celovec, 10 K 6 h. — Nekaj fantov v Dobrlivasi, Kor., 2 K 40 h. — Nabrala pri znancih g. Fr. Kete in g. Alb. Slokar v Gorici 3 K 80 h. — Česnik Jurij, Dol. Otlica, 2 K. — Po podružnici v Brežicah darovala slov.-hrv. družba v Novih dvorih za »Dattelbaum« 8 K 40 h. — Podružnica v Železni Kapli, nabrano na občnem zboru izobraževalnega društva dne 13. aprila 1914 7 K. — Iz vseh krajev domovine se združimo Slovenci v delu za »Slovensko Stražo«.

— **Vsa-kemu bodi narodna dolžnost, nekaj žrtvovati »Slovenski Straži«**, da ji bo mogoče beležiti uspehe za brate ob mejii!

Darovi za dr. Žitnikov spomenik. VIII. izkaz (zaklj. 15. aprila 1914). Josip Biščak, poslovođa, Šmihel na Krasu 10 K. — Ivana Valenčič, prodajalka, Šmihel na Krasu 1 K. — Marija Lenarčič, prodajalka, Šmihel na Krasu 1 K. — Kristina Bitenc, prodajalka, Šmihel na Krasu 1 K. — Miha Morel, poštni sel, Šmihel na Krasu 1 K. — Anton Simočič, revid. dež. naklade, Ljubljana 2 K. — Neimenovan prijatelj, Ljubljana 5 K. — Fran Ferjančič, semen. nam. vodja, Ljubljana 10 K. — Fran Indof, župnik, Javorje 10 K. — Fran Knaflič, tovarnar, Šmartno pri Litiji 20 K. — Dekl. Marijina družba, St. Jernej, Dolenjsko 10 K. — Jan. Flis, generalni vikarij, Ljubljana 5 K. — Josip Erker, stolni kanonik, Ljubljana 5 K. — Županstvo občine Lože pri Vipavi 20 K. — Odborniki občine Lože pri Vipavi 10 K. — Dr. Fr. Grivec, bogosl. profesor, Ljubljana 5 K. — Vin. Premk, c. kr. davčni uprav., Vrhnika kot zahvala za nekoč storjeno dobroto 5 K. — Skupaj 121 K.

K temu izkazu I.—VII. » 2042:18

Skupaj K 2163:18

Primorske vesti.

— **Nevarno obolela duhovna.** Otaleški gospod kurat Vinko Buda je nevarno obolel in se nahaja v ljubljanskem »Leonšču«. Želimu mu, da kmalu okreva. — Kapucinški pater Gotfrid Novak v Križu je nevarno obolel. Priporoča se v molitev.

— **Na vnetju slepiča** je obolel profesor na nemški gimnaziji dr. Rostacher.

— **Smrt starega moža.** V Logih na Kanalskem je umrl Lovrenc Bajt, star 97 let in 8 mesecev. Bil je skoro do zadnjega zdrav.

— **Neutemeljen napad na poslanca Fona.** V Gorici živi zadnje čase nekdo, ki spravlja v ljubljanski »Dan« najabotnejše stvari. Uredništvo »Dneva« pa s tim večjo vneto priobčuje, čimbolj prazne oni mož spušča v svet. Splošna sodba pa je ta, da »Dan« in njegov goriški zaupnik niti ene prav ne pogodita. Liberalci sami se že jeze nad obema, da jih je veselje slišati. Te dni je priobčil »Dan« zopet članek pod naslovom »Goriški državni poslanec«. V tem članku napada v prvi vrsti poslanca Fona, ki mu očita, da ne prihaja med ljudi, da v kavarni tarokira, da nič ne da za Ciril - Metodovo družbo itd. Fon pa prireja shode po celi deželi in je vedno — kakor noben drugi državnih poslancev — v najožjem stiku z volilci. To ljudstvo soglasno priznava. Nobena pot mu ni pretežka in predolga, če je treba storiti kaj za volilce. Sicer pa je prav tržaška »Edinost« dopisnica »Dneva« v daljšem članku okrtala sledeče: »Nismo sicer pristaši poslanca Fona in v prvem volilnem boju mu bomo najbrže tudi nasprotniki, radi tega pa še ne moremo zavzeti tako enostransko stališče, kakor je to storil dopisnik v »Dnevu«, da je namreč vse dobro, samo da se udarja po nasprotniku. Poslanec Fon zavzema pač svoje družabno stališče ne samo kot

poslanec, temveč tudi kot sodni svetnik, in le njegova stvar je, kako porablja svoj svobodni čas. Naravnost politična glupost pa je, zahtevati od poslanca S. L. S., da pripeva za Ciril - Metodovo družbo, ko je vendar stranka odločno proti temu. Naj bo sicer to žalostno, kolikor hoče, ali kakor ne da noben naprednjak Slovenski Straži ničesar, tako tudi klerikalni poslanec ne sme podpirati Ciril Metodovo družbo. — Pozdravljamo vsako kritiko, ki se naslanja na resnico; odklanjamo pa z vso odločnostjo »kritike«, ki samo udrihajo brez premisleka. Samo udrihanje na vse strani ne kaže še — politike!

— **Žaupnica poslancem S. L. S.** Shod v Kobaridu na velikonočni ponedeljek je sklenil žaupnico in zahvalo poslancem S. L. S. za njih delovanje v državnem in deželnem zboru.

— **Briski Orli ob italijanski meji.** Iz Mirnika ob italijanski meji nam poročajo: Na velikonočni ponedeljek so prihitali k nam briski Orli. Mirničani jim moramo biti za njih obisk na našo mejo od srca hvaležni. Pri Devici Mariji na Jezeru, kjer so Orli imeli sveto mašo, se je ljudstva kar trlo. Prišli so ljudje iz celih zapadnih Krd, pa tudi iz sosedne Italije jih je bilo mnogo. Popoldne je bila javna telovadba na vrtu krčmarja Ferighina. Tudi tu je bilo ljudstva zelo mnogo. Jurist Jožef Biležnik iz Gorice je s svojim govorom zelo povzdignil našo narodno zavest. Mladi, a dobri pevski zbor iz Gonjač je žel zaslužen pohvalo. Orli so s svojim plemenitim nastopom in lepim obnašanjem zapustili pri nas samo prijetne spomine. Prav želeli je, da nas obiščejo vsako leto. Pa tudi za Slovence onstran državne meje bi bilo to velikega pomena. Pri slavnosti je bilo namreč mnogo ljudi iz sosedne, povečini slovenske duhovnije Prapотно, ki spada že pod Italijo.

— **Pismonošo Poljanca napadel sin?** Kakor se govori, je orožništvo aretiralo sina napadenega pismonoše Poljanca in še nekoga drugega, ki sta osumljena, da sta napadla in oropala pismonošo.

— **Za Trstom in Gorico pride Pulj.** Ta parola tržaških Nemcev je bila zadnjič čitati v »Slovincu«. No, ta parola Nemcev ni nova, le tako izrazito še niso nikdar nastopili z njo. Že pri zadnjih državnozborskih volitvah so tukajšnji Nemci spletkarili v tem smislu in strastno agitirali za takratnega kandidata laškoliberalne stranke dr. Rizzija, za katerega so šli takrat v volilni boj pod vodstvom Wagnerja in renegata Jorgota. Tem nemškim gospodom, kateri imajo vedno na jeziku svoj patrijotizem in neomajno ljubezen do vojne mornarice, takrat ni zadostovalo, da je takratni hrvaški kandidat dr. Laginja na javnem shodu obljubil, da bo v slučaju izvolitve v mestu Pulj kot državni poslanec posvečal svojo pozornost tudi napravam voj. mornarice. Laško-liberalni kandidat, pa za tako izjavo ni imel poguma in je s tem več ali manj javno pokazal, da ni posebni prijatelj vojne mornarice, kar je za pristnega laškega liberalca popolnoma umevno. Pristni laški liberalci vendar ne more in ne sme biti za ojačenje naše vojne mornarice, ker vsako ojačenje naše vojne mornarice otežuje načrte italijanske iredente, v katerih stremi za združitvijo avstrijskih pokrajin, v katerih prebivajo Lahji, z laškim kraljestvom. Ker je pa laško-liberalna stranka glavna opora italijanske iredente, je umevno, da se kandidat te stranke takrat ni mogel in ni smel postaviti na ono patrijotično stališče, kakor se je dr. Laginja. Ta slučaj navedemo, da bo slovenska javnost vedela, da imajo Nemci svoj patrijotizem vedno le na jeziku, kakor jim služi v dosegu njihovih ciljev, medtem ko se sicer zvežajo magari z največjim sovražnikom Avstrije.

— **Osebnostni stvari.** Za svetnika v Trziču je imenovan dr. Battigi. Svetnik dr. Gradnik je prestavljen v Gorico.

— **Ljubljanski igralci v Trstu.** Dne 22. in 23. aprila priredijo ljubljanski igralci pod vodstvom g. Skrbinskega v Narodnem domu v Trstu dramo »Ljubimkanje« ter burko »Tretji eskadron«.

— **Vsled burje pogrešajo v Trstu 6 ladij.** V Trstu je minule dni razsajala huda burja. Pri Sv. Križu je v sredo lovilo več ribiškij ladij sardele, a vihar jih je na visoko morje zagnal. 6 jih še zdaj pogrešajo, 7 ladij so pa 15. t. m. zvečer našli pri Gradežu in so mostvo rešili. Usoda ostalih šestih ladij s 24. možmi ni znana.

— **Ponesrečen mornar.** V sredo je v Pulju, ko je vladal velik morski vihar, padel raz nekega čolna nek mornar vojne ladje »Adria« v morje in utonil. Trupla ponesrečenega še niso našli.

— **Smrtna nesreča.** V nekem kame-nolomu blizu Pulja so našli z razbito glavo mrtvega na tleh ležečega delavca Krvaviča po imenu. Domneva se, da je po nesreči padel z nekega višjega kraja in si pri tem razbil glavo. Ponesrečenec je bil Dalmatinec.

p Aretacija žepnega tatu, ki je na ulici ukradel 48.000 kron? Kakor se spominjajo čitatelji, je dne 1. t. m. v ulici Nuova v Trstu, blizu slovenske manufakturne tvrdke Križmančič in Breščak, nepoznan žepni tat ukradel gosp. Ruggeru Rodrignezu iz žepa 48.000 K v bankovcih. Kakor se poroča, je tržaška policija dobila zadnjo noč brzojavko od kr. italijanske kvesture v Rimu, v kateri se naša policija obvešča, da je bil v Rimu aretiran neki človek, ki po svoji zunanosti popolnoma odgovarja osebnemu popisu, ki ga je policija z okrožnico podala o onem držnem žepnem tatu, ki je okradel gospoda Rodrigneza.

p Vlom v menjalnico. Bančna tvrdka Cusin in Co. ima svojo menjalnico na koncu Borznega trga, na takozvanem »Capo di piazza«, tik prodajalne juvelirja Janosicha. Ko so včeraj zjutraj uslužbenci in uradniki tvrdke Cusin in Co. odprli menjalnico, so takoj opazili, da so bile zatvornice ponoči odprte s ponarejenimi ključi in da so menjalnico obiskali tatovi. Vendar pa niso tatovi odnesli iz menjalnice nič drugega nego en revolver. Najbrž so se tatovi med delom ustrašili kakega sumljivega ropota ali pa samo koraka in so vsled tega popustili delo. Dogodek je bil prijavljen policijskemu komisarijatu v ulici della Muda vecchia.

p Miramarski park je občinstvu zopet odprt. Poset gradu pa ni dovoljen. V poletju bo kot vsako leto bivala v gradu nadvojvodinja Marija Jožefa.

Jeseniške novice.

j Slovo. G. župnik Skubic nas je zapustil in odšel na svoje novo mesto kot dekan v Ribnico. Na velikonočni ponedeljek mu je naša krščanska organizacija priredila lep poslovilni večer v »Domu« na Savi. Zastopani so bili Kat. del. društvo s svojimi odseki, delavsko strokovno društvo, Jugoslovanska zveza, veteransko društvo itd. Vsi govorniki so se g. župniku zahvaljevali za njegovo veliko skrb, za njegovo versko in socialno delo na vseh poljih. Omenjena društva so tudi g. župniku podarila lepe spominke. Najtrajnejši spomin si je pa g. župnik Skubic postavil z novo slovensko šolo, tem brankom proti prodirajočemu tujčevemu navalu. Najlepši spomin naj pa bo g. župniku zavest, da ga je jeseniško ljudstvo ljubilo in spoštovalo in da ga bo vedno ohranilo v hvaležnem spominu. Bog mu bodi plačnik! — Preselil se je g. novoimenovani dekan v Ribnico minuli četrtek. Spremilo ga je v Ribnico poleg zastopnikov učiteljstva in delavstva z Jesenic 11 duhovnih tovarišev-sosedov z radovljiškim g. dekanom na čelu.

j Brezmerna nadutost. Velikonočna procesija se je pri nas nad vse lepo izvršila. Povdariti je posebno dejstvo, da se je letošnje procesije udeležilo tudi veliko večje število mož kot lansko leto. Vse drugo bi bilo lepo v redu, le iz Humrovega shajališča je neki nemčurski fantalin grdo izzival udeležence in ni prenehal niti takrat, ko je šla mimo duhovščina z Najsvetejšim! Vsi ljudje so se nad tem zgledovali. Gg. orožniki, ki so se oficijelno udeležili procesije, so sami na svoje oči videli ta škandal, menda že preiskujejo to stvar. Prav tako. Ta bi bila lepa, da bi že vsak nemčurski privandrovec smel nemoteno žaliti naša najsvetejša čustva. Najbolj zanimivo pri tem pa je, da si drzne ta človek — Lilpop po imenu — izzivati ljudi, od katerih njegova mati kot tovarniška kantinerka in seveda tudi on sam živi.

j Nagloma je umrl tovarniški hlapec Matija Korošec. Mislil je iti ravno na kolodvor, da bi se za praznike peljal domov v Bohinj. Na stopnicah pa je padel tako nesrečno, da je na mestu mrtev obležal. Tovarniški zdravnik je konstatiral srčno kap. Ljudje pa splošno govore, da je vsled pomanjkljivih in premalo zavarovanih stopnic padel in se ubil.

p Ohsodba Spodnještarterca v Rovinju. Rudolf Celinšek, doma v Laškem na Sp. Štajerskem, bivši vratar hotela »Adriatico« v Rovinju, je bil od tukašnje porote zaradi nezvestobe (gre za 20 K) obsojen na šest tednov zapora.

Ljubljanske novice.

lj Seja S. K. S. Z. se vrši v ponedeljek ob 8. uri zvečer.

lj Podružnica S. D. Z. za Ljubljano in okolico priredi jutri, na Zelo nedeljo v »Ljudskem domu« ob pol 8. uri zvečer novo, izvirno slovensko igro »Vita«. Sodeluje salonski orkester šentpet. prosvetnega društva. Čisti dobiček je namenjen »Leonovemu Starešinstvu«. — Vstopnice se dobe do danes zvečer v K. a.

Bukvarni in pri I. Podboju ter na dan predstave pri blagajni.

lj Hrvatski tečaj S. K. S. Z. se vrši danes, v soboto, točno ob 8. uri zvečer v prostorih slovenske trgovske šole. — Prosi se polnoštevilne udeležbe!

lj Slov. gosp. izobraževalno društvo za Krakovo in Trnovo priredi prihodnji četrtek ob 8. uri zvečer javno predavanje. Predava g. profesor Sušnik. Ker bo snov predavanja izredno zanimiva, vabi k obilni udeležbi — odbor.

lj Iz nove Ljubljane. V šiški začenja stavbena sezona. ZidarSKI podjetnik Černe bo zidal troje hiš raznim podjetnikom. Posesnik Vođa namerava sezidati veliko dvonadstropno hišo, istotako g. Verhovc. Tudi več manjših hiš nameravajo zidati podjetni posestniki.

lj Osebna novica s pošte. Josip Mogolič, c. kr. poštni oficial v Novem mestu, je premeščen k c. kr. poštnemu in brzojavnemu uradu Ljubljana 1.

lj Časopisje v službi demoralizacije. V »Dnevu« in »Narodu« — zlasti v prvomem letniku — se vedno česče pojavljajo oglasi, v katerih mladi ljudje žele korespondence z drugim spolom — navadno kar po dva in dve. To so žalostni pojavi velikomestne demoralizacije med nami. Kateri oče in katera mati — najsi sta še tako huda Danovca ali Narodovca — bi ostala ravnodušna, ako bi vedela, da so s tistimi oglasi v zvezi njuni otroci — hči ali sin? Pa če tudi ne lasten sin ali lastna hči — komur je res za narodnost (da se ne sklicujemo na višja pravna načela), temu ne more biti vseeno, ali je naša mladina kakor telesno tako tudi нравno zdrava in krepka. Vneta za svojo izobrazbo in resne cilje. Kaj hočete doseči z lahkomišelnostjo in razbrzdano mladino? Ako vam je torej res za narodnost, ne dajajte potuhe mladini v njenih zgodnjih blodnjah. Drugod grede tako daleč, da prepovedujejo poštoležeče dopisovanje za mladino, pri nas pa radikalnonarodno časopisje opravlja rufijanske posle med mladino. Iste posle vrše ti listi tudi za zrele in prezele izkušence, kar pričajo tu in tam prav velikomestno se glaseči oglasi. Ali res ne morete izhajati brez tistih umazanih grošev?

Koncerti »Glasbene Matice« dne 22., 23. in 26. t. m. bodo za slovensko glasbo velepomembni in zgodovinsko važni, ker smo Slovenci lahko ponosni na izvajanje te izvirne, epohalne zgodovinske slovenske skladbe. Še celo pri velikih narodnih so premiere v operah in koncertnih delih zelo redke, včasih se komaj v desetletjih rodi delo, ki je trajne svetovne vrednosti. Pri nas pa slovenska moderna glasba stopa s hitrimi koraki na plan, v prvi vrsti pa mogočno nastopa kot skladatelj P. H. Sattner, ki nam je v zadnjih treh letih podal dve najvažnejši in najvpešnejši slovenski koncertni skladbi: oratorij »Marijino Vnebovzetje« in sedaj našega ljubljence — dičnega Gregorčiča prelepo delo »Oljki«. Kar zamoremo Slovenci v sedanjih dobi, vse bo storila »Glasbena Matica« s svojimi 230 z navdušenjem sodelujočimi močmi, da do stojno in vspešno izvede najboljšo koncertno - izvirno delo. Dolžnost vsakega Slovenca je, da prisostvuje tem najlepšim domačim resno vzvišenim kulturnim pojavom.

lj Romanje na Trsat se na poznejši čas preloži. — Vodstvo.

lj Župljani frančiškanske župnije, kakor tudi drugih ljubljanskih župnij se s tem opozore na mesečno izhajajoče »Glasilo frančiškanske župnije«. To »glasilo« je strogo cerkven list, kojega naloga je, obveščati vernike o službi božji, jih seznanjati z obredi pri raznih cerkvenih opravilih, prinašati statistične podatke o ljudskem gibanju in obravnavati v kratkih člankih pereča verska vprašanja. Naročnina znaša za leto samo 60 h. Naročnino sprejema vratar frančiškanskega samostana.

lj Vojaška godba igra jutri v »Zvezdi« ob pol 12. do pol 1. ure pop.

lj Nekaj ocen o uspehih opernega pevca Ivana Levarja. O poslovilnem koncertu Levarjevem v Ostrovi piše kritik dr. Wüstner med drugim sledeče: »Program je obsegal bisere nemške pevske umetnosti. Navaja: Schuberta, Brahmsa, Wolfa, Strauša. »Levarjev nastop« nadaljuje, »ni imel namena doseči ob poslovlju uspeha, saj bi bil ta po izrednih uspehih operne sezi je z bolesto občuten; bil je to globoko občuten poslovljen dar resnega umetnika. Karkoli je ob tehniško zadnji pili še nedostajalo, je neizrečeno malo nasproti popolnemu pojmovanju in neodoljivemu prednahanju vsake posamezne točke, nasproti popolni glasheni in pevsko-tehnični razčlenbi. Doživeli smo redko srečo, v teh pesmih najti popolno duševno in glasbeno zrelost, združeno z mladim, toplim glasom, čigar blagolglasnost se mora še in še po-

vdarjati. Tudi kot dramatičen pevec se je hotel Ivan Levar posloviti in je podal prolog k »Bajazzu«, ki ga je popolnejše in boljše čutom nemogoče peti. Vsi, ki ljubijo plemenito umetnost, so prišli k slavnostnemu večeru tega pevca po božji volji. — O Levarju kot »Tonio« v »Bajazzu« pravi kritika: »Levar je daleč prekašal druge. Njegova izrazovita igra in sijajni glasovni materijal ga uspsablja ta za največje vloge. Mlademu pevcu prorokujemo sijajno bodočnost. Prednahanje njegovega »Prologa« ga stavi ob stran najboljšim uspehom velikih umetnikov.« — »Trubadur« v glavnih vlogah dvornega pevcu Millerja in opernega pevcu Levarja. Kritika: »Millerjevemu Mauriku je stal nasproti Levarjev »Luna«: samozavestnemu, izkušnemu poznatelju odra, že davno slavljenemu umetniku — stroga koncentracija in skrajna skrbnost umetnika začetnika; zmagojučemu, bleščečemu tenoru — topel, z neizrekljivim blagolglasjem prepojeni, lirčno-veliki bariton, blestečemu virtuosnemu daru — enakovreden uspeh častivrednega umetnika. Levarju s polno pravico čestitamo k temu uspehu. Slednjič mu je bilo dano meriti svojo moč.«

lj Rdeči križ. Redni občni zbor deželne in gospejnega pomočnega društva Rdečega križa za Kranjskem bo 22. aprila 1914 ob 6. uri popoldne v knjižnici c. kr. deželne vlade (II. nadstropje), Bleiweisova cesta. — Ako ne bi bil občni zbor ob 6. uri sklepčen, vršil se bo drugi občni zbor ob pol 7. uri ne glede na število navzočih udov.

lj 5 redni občni zbor društva c. kr. sodno-pisarniških in zemljejknjižnih uradnikov na Kranjskem v Ljubljani se vrši dne 3. majnika 1914 ob 3. popoldne v prostorih hotela »Štrukelj« v Ljubljani. Dalmatinova ulica z običajnim dnevnim redom. Mnogobrojne udeležbe se prosijo društveni člani.

lj Mestna posredovalnica za kurivo bode od sedaj dalje prodajala revnejšim slojem premož samo ob sobotah ob določenem času. Kadar proda tega, ki ga ima še v zalogi, bode s prodajanjem do jeseni sploh prenehala.

lj Amater-fotograf! Ustrezajoč željam fotografav - amaterjev se je društvo »Klub slovenskih amater-fotografav« v Ljubljani odločilo, da priredi za svoje člane in prijatelje društva brezplačen strokovni tečaj (predavanje z praktičnimi poizkusi) za bromni oljetisk (Bromöldruck) dne 20., 21. in 22. aprila t. l. (ponedeljek, torek in sredo), vsakokrat ob 8. uri zvečer v posebni (Prešernovi) sobi restavracije pri »Novem svetu« (Marije Terezije cesta). Predavanja bodo obsegala: namen in cilj moderne fotografije, kratak pregled raznih fotografskih procesov s posebnim ozirom na bromni oljetisk, bistvo bromnega oljetiska, retuša, praktična izvedba, razgovor, pojasnila, nasveti itd. Ker bodo predavanja za vsakega fotografa-amaterja gotovo vsestransko zanimiva, uljudno vabimo vse p. n. fotografe-amaterje, da se predavanj gotovo in točno udeležite! — Odbor društva K. S. A. F.

lj Umrl je v deželni bolnišnici pošt-ni poduradnik Jožef Zanet, star 50 let.

lj Prevzetje trgovine. Znano trgovino Iv. Podlesnik v Ljubljani na Starem trgu je prevzel v last gosp. Ivan Kunovar. Opozarjamo na današnji oglas, ter novo trgovino Ivan Podlesnik nasl. najtopleje priporočamo.

lj Ubegla prisiljenca. Od dela v gramozni jami pri prisilni delavnici sta pobegnili dva prisiljenca 30 letni Rihard Majer, pristojen v Beljak in 20 letni Henrik Spielauer, pristojen v Wels na Zgornjem Avstrijskem. Oba begunca sta velike in močne postave.

SPORED POSTOJSKEGA KONCERTA, ki se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer v »Narodnem hotelu«. 1. Ondrček: Balada (igra na violino Ivan Trost). — 2. Dr. B. Ipavic: a) Čez noč; b) Ganka Marija; c) dr. G. Krek: Zaprtja so njena okenca; d) Janko Ravnik: Vasoalec; e) Ravnik: Hrepenenje (poje Josip Rijavec). — 3. H. Wieniawski: Andante non troppo — Allegro con fuoco — Allegro moderato, iz II. koncerta (igra Ivan Trost). — 4. Tone Lajovic: a) Jaz pa vem; b) Mesec v izbi; c) O da deklji; d) Serenada (poje Rijavec). — 5. a) Chopin-Wilhelmy: Nokturno Desdur op. 27, št. 2; b) Pablo de Sarasate: Ciganske melodije (igra Trost). — 6. Puccini: Arija Rudolfa iz opere »Bohème« (poje Rijavec). — Vse točke spremlja na klavirju Niko Štritof. — Cene: I. red (sofe) 2 K 40 vin., II. red 1 K 50 vin., III. red 1 K; stojišče 60 vin. — Vstopnice so v prodaji pri gosp. F. Kutinu, trgovcu v Postoini.

Po svetu.

Dobrodelna oporoka. Dne 13. t. m. je umrla v praškem Novem mestu gospa Karolina Slamova, vdova po uradniku severozapadne železnice, ki je skoraj vse svoje premoženje volila dobrodelnim namenom. V svoji oporoki je napravila za glavnega dediča svojega imetja Narodno Jednoto Slesko v Pragi, ki ima plačati Hlavhovim zavodom v Pragi 10.000 K kakor ustanovo za češkega slušatelja medicinske, Osredni Matici 2000 K, Komenskemu na Dunaju 2000 kron, Deylovemu zavodu slepcev v Pragi 1000 K in več drugi legatov sorodnikom in siromakom. — Slovenci, spominjajte se v svoji zadnji volji prepotrebne »Slov. Straže«.

Visoko šolo za dramatično umetnost so otvorili pretekle dni v Jeni na slovesen način v tamošnji univerzi.

Posl. Klofač kot tožilec. Poslanec Klofač je vložil pri okr. sodišču v Upricah proti nekemu tamošnjemu meščanu, ki ga je obdolžil, da si je pustil izplačati od vlade 600.000 K, tožbo zaradi razžaljenja časti. Razprava se bo vršila v bližnjem času.

61 hiš je zgorelo v vasi Akiha na Ogrskem dne 16. t. m. Velik vihar je netil požar. Dve osebi sta zgoreli. Škode je tri sto tisoč kron. Zažgali so otroci, ki so se igrali z vžigalicami.

25.000 kron je poneveril blagajnik Fialla ukrajne bolniške blagajne v Bistrici na Moravskem. Fiallo so zaprli.

En vojak ubit, šest jih je nevarno ranjenih. Pri Glacu so se radi neke dekleline stepli v gostilni vojak. En vojak je bil ubit, šest jih je pa nevarno ranjenih. Od alkohola razburjeni vojaki so razbili vso hišno opravo in tudi telefon, ko je hotel gostilničar po pomoč telefonirati. Pretepače so zaprli.

Originalna beračija. V Palermu so zaprli nekega moža, ki je delil oklice, češ da se mora italijanski kralj odstraniti, a ker nima sredstev, da potuje v Rim, prosi za podporo. Pri policiji je mož rekel, da je anarhist, a policija sodi, da ni niti anarhist niti nor, marveč da je le na ta originalen način beračil.

Stavka šoferjev v Berlinu. V Berlinu stavka 12.000 šoferjev. Le malo avtomobilov še vozi po mestu.

Nemci zapirajo francoske turiste. Zaprli so tri francoske turiste, ki so v Neubreisachu fotografirali utrdbe.

Pet oseb je usmrtil, kakor se iz Varšave poroča, bandit Dahnel v Petrikovu, ker so svojčas ob sodni razpravi, kjer so mu triletno ječo prisodili, proti njemu pričale.

14 oseb je ponesrečilo smrtno pri požaru v New Yorku, veliko jih je pa ranjenih. Požar je izbruhnil v neki šest-nadstropni hiši ob osmi avenui. Ljudje so v strašni paniki skozi okna na cesto skakali.

OBJAVA.

V svrhu izvršila v § 17. zakona z dne 2. februarja 1914, drž. zak. št. 40 o davku na peneča vina odrejenega naknadnega obdavčenja penečega vina je c. kr. finančno ministrstvo v sporazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom in z železniškim ministrstvom izdalo z razpisom z dne 24. marca 1914, drž. zak. št. 72 določbe, ki se v naslednjem objavljajo v izvlečku:

A. Naknadni davek.

Peneče vino, ki se nahaja dne 1. maja 1914 v ozemlju, kjer velja ta zakon, izven tvornic za peneča vina ali pa izven carinskih skladišč, je podvrženo naknadnemu davku.

Med naknadnemu davku podvržena vina se pristejajo vsa vina (grozdna vina), sadna vina (vina iz sadja in jagod), vino in sadno vino vsebujoče pijače z več kakor enim voluskim procentom alkoholnosti, iz katerih, ko se steklenica odpre, oglikova kislina med šumenjem uhaja.

Oproščeno naknadnega davka je peneče vino v posesti načelnikov gospodarstva, ki ne prodajajo penečih vin in jih tudi ne točijo, če ne presega vsa zaloga v celih steklenicah ali pa na cele steklenice preračuneno 10 komadov; pri večjih zalogah je pa podvreči vso množino naknadnemu davku.

Naknadni davek znaša:

Od vsake steklenice, ki ima prostornino od več kakor 425 kubičnih centimetrov do 850 kubičnih centimetrov (cela steklenica) 80 vin., če je pa napravljeno peneče vino iz sadnega vina in se da to dokazati, 20 vin.;

od vsake steklenice, ki ima prostornino od več kakor 230 do 425 kubičnih centimetrov (polovična steklenica) polovico, od manjših steklenic četrtno davčne postavke za celo steklenico.

Pri steklenicah, ki imajo večjo prostornino kakor 850 kubičnih centimetrov, se računa za vsakih nadaljnjih, četudi samo pričetih 230 kubičnih centimetrov prostornine eno četrtno davčne postavke za celo steklenico.

Vse peneče vino vsebujoče posode se smatrajo za steklenice v zmislu zakona o davku od penečih vin.

B. Prijava.

Kdor poseduje zalogo naknadnemu davku podvrženega penecnega vina, je zavezan prijaviti najkasneje do 4. maja 1914 število steklenic, vrsto penecnega vina (grozdno ali sadno penecno vino), nadalje kraj in prostore, kjer ga hrani, pismo v dveh izvodih po spodaj pridejanem vzorcu pri onem oddelku finančne straže (ekspozituri), v čegar okolišu se nahaja prijava podvrženega zaloga. Tiskovine za te prijave se dobivajo brezplačno pri vsakem oddelku finančne straže in pri vsakej ekspozituri finančne straže, izvzemši ekspozituro finančne straže na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Ako bi bila naknadnemu davku podvržena penecna vina tekom prvih štirih dni meseca maja 1914 na potu, zavezan je podati prijavo in plačati naknadni davek prejemnik blaga, ki ima podati prijavo najkasneje 48 ur potem, ko je dospela pošiljatev.

Ako se opusti predpisana prijava za naknadno obdavčenje ali ako je uradno ugotovljeno število steklenic za več kakor 5 odstotkov večje, kakor naznanjeno, kaznuje se to s štiri- do osemkratnim zneskom prikrajšanju izpostavljenega naknadnega davka.

Druge nepravilnosti pri prijavi se kaznujejo z redovnimi kaznimi od 4 do 100 K. Železniški in parobrodna podjetja (izvzemši pomorska, v kolikor ne gre za tuzemske parobrode, ki uživajo olajšave pri prometu), kakor tudi c. kr. poštni zavod so zavezani vsako pošiljatev penecnega vina, ki so jo prevzeli pred 1. majem 1914 v prevažanje do prejemnika v ozemlju, kjer velja ta zakon, pa je do tega dne še niso izročili stranki, takoj ko dospe na oddajno postajo, naznaniti oddelku finančne straže, v čegar okolišu je ta postaja.

V tej prijavi (poštnine prosti) mora biti navedeno ime oddajnika in prejemnika ter kosmata teža pošiljatev.

C. Uradno obravnavanje.

Naloga finančnih organov, pri katerih so bile podane prijave zalog, je, prepričati se najprvo o popolnosti prijave, eventualno ugotoviti izpolnitvev in na to brez odloga ugotoviti zalogo.

Osebe, ki penecna vina prodajajo ali točijo, morajo najkasneje do 4. maja 1914, vsekako pa predno oddajo ali odmaše steklenice, prilepiti davčne znake in se torej pravočasno preskrbeti z davčnimi znaki.

Kot davčni znaki se uporabljajo barveno tiskani, na zadnji strani z lepljivim sredstvom opremljeni papirnati trakovi. Prirejeni so davčni znaki za cele, polovične in četrtinske steklenice, različno za penecna vina iz grozdja in za penecna vina iz sadja. Za penecna vina iz grozdja je porabljeni te-le davčne znake:

- a) za cele steklenice, davek 80 vin., rdeč natesek;
 - b) za polovične steklenice, davek 40 vin., moder natesek;
 - c) za četrtinske steklenice, davek 20 vin., črn natesek.
- Za penecna vina iz sadja:
- a) za cele steklenice, davek 20 vin., zelen natesek;
 - b) za polovične steklenice, davek 10 vin., oranžen natesek.
 - c) za četrtinske steklenice, davek 5 v., rjava v.

Davčni znaki se previdno prilepijo čez zgornji del etikete okrog steklenice; pri tem mora ležati najmanj polovična dolžost traka neposredno na steklu.

Za plačitev davka od penecnega vina se sme za steklenice omenjenih velikosti porabljati samo en davčni znak; za večje steklenice je uporabljati več davčnih znakov. Davčni znaki morajo ostati na steklenicah tako dolgo, da se te odpro.

Potrebni davčni znaki se dobivajo pri c. kr. finančni deželni blagajni v Ljubljani. Ako se ti davčni znaki ne plačajo in prevzamejo iz roke v roko pri tej finančni blagajni, vplačati je pripadajoči znesek v pošto hranilničnem prometu. V ta namen se je posluževati zelenih poštinih položnic c. kr. finančne deželne blagajne v Ljubljani, ki se oddajajo strankam brezplačno pri oddelkih (ekspoziturah) c. kr. finančne straže na Kranjskem. Ti oddelki (ekspoziture) finančne straže bodo šle strankam primerno na roko tudi pri izpolnjevanju poštinih položnic, na katerih mora biti označen namen položitve ter vrsta in število zahtevanih davčnih znakov. C. kr. finančna deželna blagajna v Ljubljani bo strankam doposlala naročene davčne znake, čim prej dosepe poročilo pošto-hranilničnega urada, da se je položitev izvršila.

Pri osebah, ki ne prodajajo in tudi ne točijo penecnih vin, ima finančni organ na podlagi ugotovljene zaloge določiti davčne znake za penecna vina in davčni znesek, ako niso bile zaloge že primerno opremljene z davčnimi znaki. Izvid, pripadajoči znesek naknadnega davka in c. kr. finančna deželna blagajna, pri kateri je vplačati naknadni davek, se vpiše v oba izvoda prijave; en izvod s pošto položnico prevzame stranka in je zavezana naknadni davek takoj plačati neposredno ali pa po-

tom pošto-hranilničnega prometa pri c. kr. finančni deželni blagajni v Ljubljani, ki je po vplačitvi izroči ali pa dopošlje pripadajoče davčne znake. Stranka je zavezana davčne znake na steklenice prilepiti; za med tem že porabljene steklenice se morajo davčni znaki uničiti.

C. kr. finančno ravnanje v Ljubljani.**ZBOR ŠTAJERSKIH NEMŠKIH KATOLIŠKIH KMETOV V GRADCU.**

Štajersko katol. konservativno društvo, ki šteje 49.200 članov, je zborovalo 14. t. m. v Gradcu. Pred zborovanjem je daroval za zborovalce v stolnici sv. mašo sekovski knezof dr. Schuster. Sv. maši je sledilo zborovanje v »Steirerhofu«, ki ga je vodil načelnik poslanec Hagenhofer. V svojem nagovoru je naglašal, da ostane društvo katoliško konservativno in da hoče, ko nastopa za koristi kmetov tako zasebno kakor politično slediti zvezdi vodnici, katoliški veri.

Iz ostalih poročil je zanimivo, da je društvo dalo svojim članom 12.429 brezplačnih posojil; shodov je priredilo društvo lani 55. Društvo vzdržuje tajništvo v Gradcu in v Ljubnu. Poleg tega obstaja v okviru društva kmetijska društvena blagajna, ki je imela leta 1912. 31.863.555 kron, leta 1913. pa 32.554.603 kron denarnega prometa, ki je napravila l. 1913. 98.885 K čistega dobička, 267.725 kron pa je znašal rezervni zaklad. V okviru društva deluje tudi društvo za zavarovanje proti požarnim škodam, ki je imelo koncem leta 1913 zavarovanih 16.536 poslopij v vrednosti 70.188.841 kron in 7403 mobilijarna zavarovanja v vrednosti 19.673.189 K.

Poslanec Hagenhofer je govoril nato o delovanju državnega in štajerskega deželne zboru. Pozival je vlado, da naj za državni zbor s § 14. ustvari začasen poslovnik, ki bi zagotovil delozmožnost drž. zboru. Na njegov predlog se je sklenila resolucija, ki obsoja vsako obstrukcijo v postavočajnih zastopih in poziva vlado, naj varuje red in delozmožnost v zbornici in v osekah. Vsi poklicani činitelji se pozovejo, naj prej ko mogoče obnovijo popolno delozmožnost štajerskega deželne zboru.

Schoiswohl (drž. in dež. poslanec) je v svojem govoru izjavil, da bodo najbrže začetkom leta 1915 razpisane nove državno-zborske volitve in štajerske deželnozbornske volitve in da naj bodo nanje volitvi pripravljeni. Sklenila se je končno resolucija, ki zahteva, da naj se ohrani carina, ki štiti kmeta in naj se strogo gleda na to, da se ne vtihotapijo živinske kužne bolezni. Protestira se, ker se ogrska država ni držala zadnje pogodbe in ni odpravila diference igre na ogrski žitni borzi.

Zadnje vesti.**POLITIČNI POLOŽAJ.**

Dunaj. Vesti čeških listov, da je pričakovati jeseni razpusta državnega zboru, niso utemeljene. Bolj verjetno je, da se bo jeseni, če se izkaže zopet delanezmožnost parlamenta, zasedanje zaključilo. Zelo verjetno pa je, da se razmere do jeseni tako ublažijo, da bo parlament delazmožen. Dolejši ostane državni zbor odgojen, razen če bi se že prej pokazala delazmožnost, kar pa ni posebno verjetno.

KOMUNIKE O SESTANKU V OPATIJU.

Opatija. O sestanku v Opatiji sta Berchtold in Di San Giuliano izdala komunike, v katerem pravita, da sta na sestanku imela priliko se p o d r o b n o pečati z vprašanji, ki se posebno tičejo medsebojnih odnošajev Avstro-Ogrske do Italije. — Pri razgovorih da se je pojavilo v nazorih obeh ministrov popolno soglasje, ki vedno pospešuje interese obeh prijateljskih velevlasti in ki je pripomoglo pri zadnji balkanski krizi k mirni rešitvi nastalih problemov. V spoznanju zadovoljenih uspehov te politike in v popolnem medsebojnem zaupanju sta ministra odločena pri sedanjih svoji smeri vztrajati in skupno z Nemčijo delovati na to, da bodo vedno živahnejše simpatije, ki jih donša javno mnenje intimnim odnošajem obeh vlad. — Prvi stavček tega komunikeja vzbuja domnevo, da sta se ministra domenila tudi glede notranjepolitičnih vprašanj, sicer pa, kakor se vidi, komunike noče izdati nič podrobnega.

Opatija. Di San Giuliano in grof Berchtold sta uspeh svojih konferenc sporočila telegrafično nemškemu kanclerju Bethmann-Hollwegu. Vse časopisje naglašja, da sta se Avstrija in Italija glede Balkana, Albanije, Adrije in gospodarskih potov do nje popolnoma zedinila. Di San Giuliano je danes odpotoval.

DI SAN GIULIANO FOZDRAVLJEN NA SLOVENSKEH TLEH S SLOVENSKIMI ZASTAVAMI.

Trst. Ko sta se Di San Giuliano in grof Berchtold včeraj peljala v avtomo-

bilu s spremstvom dveh drugih avtomobilov iz Opatije v Lipico, so visoke goste po vsej poti pozdravljale hrvatske in slovenske trobojnice in celo tamkaj, kjer se mu je odprl pogled na Trst, v Bazovici, na samem tržaškem ozemlju, so mu vihrale v pozdrav slovenske zastave, opominjajoč ga, da je tudi tu slovenska, jugoslovanska zemlja. — »Piccolo« je vsled tega ves iz sebe. — »Piccolo« poroča tudi, da se je grof Berchtold razgovarjal z nekom o narodnostnih razmerah v Trstu. Neka visoka gospa ministrovega spremstva je vprašala navzoče, je li to slovansko ozemlje. Odgovorili so ji, da.

ALI TO KAJ POMENI ALI NIČ?

Dunaj. Listi danes naenkrat pišejo, da sta se grof Berchtold in Di San Giuliano, kakor se zatrjuje, neoficijno in le prijateljski razgovarjala tudi o notranjih avstrijskih stvarih. Di San Giuliano je razložil grofu Berchtoldu — seveda neoficijno in samo prijateljski — velike težkoče, ki se mu stavijo v Italiji na pot v njegovi avstrofiliški politiki in to zaradi šikan, katerim so izpostavljeni Italijani v Avstriji in zaradi neizpolnitve raznih italijanskih kulturnih zahtev. Kakor se zatrjuje, je tudi glede teh delikatnih vprašanj prišlo do popolnega soglasja med obema državnikoma in grof Berchtold je celo izjavil, da bi videl iz srca rad, da bi končno vendarle že dobili enkrat Italijani svojo fakulteto v Trstu.

PREMESTITEV JUGOSLOVANSKIH POLKOV.

Dunaj. Kakor se govori v vojaških krogih, je pričakovati, da se v področju XIII., zagrebskega, armadnega zboru v kratkem res izvrše večje izpremembe. Vojna uprava, ki je že pred leti pri izmenjavi garnizij poslala v okrožje XIII. zboru nekaj madžarskih polkov, hoče polagoma premestiti vse jugoslovanske polke v garnizije drugih armadnih zborov ter jih nadomestiti z madžarskimi, rusinskimi in nemškimi polki. V vojaških krogih vzbuja ta namena vojne uprave živahne komentarije.

ZDRUŽENJE ČEŠKIH KATOLIČANOV.

Praga. V kratkem se bodo združili češki katoličani v eni sami stranki. Združenje manjših frakcij češke krščansko-socialne stranke je že gotova stvar in bo češki krščansko-socialni kongres, ki se bo vršil 16. in 17. maja t. l., tozadevne dogovore le odobril in proklamiral združenje. Stranka pričakuje od te okrepitve velik napredek.

II. AVSTRIJSKI KATOLIŠKI ŽENSKI KONGRES NA DUNAJU.

Dunaj. Včeraj popoldne je referirala ga. Hanny Brentano (Dunaj) o socialnih poklicih žene. Izmed vseh ženskih poklicev, ki so nastali zadnja desetletja, se bodo pač najbolj obnesli oni, v katerih more ženska vse svoje ženske in materinske lastnosti in nagnjenosti uveljaviti. Žena je poklicana, da pri domaćem gospodarstvu stoji ob strani moža, a tudi, da kot pomočnica, svetovalka in sotrudnica moža deluje v občini za blagor splošnosti. Iz karitativnega dela so nastali posamezni poklici kot bolniških in sirotinskih strežnic, uradnic za oskrbo mater in dojenčev, stanovanjskih nadzornic itd. Na Dunaju so s sprejetjem žensk v občinsko stanovanjsko komisijo storili prvi korak za ustanovitev stanovanjskih nadzornic. Zelo potrebne pa so tvorniške in delavniške nadzornice, ženske tvorniške zdravnice in pomočnice pri mladinskih sodiščih. Tudi poklic policijske asistentinje in jetniške uradnice se je odprl ženski. Poleg drugih poklicev, kakor uradnic v posredovalnicah za službe, v pravovarstvenih uradih in drugod, je gotov eden najbolj važnih poklic tajnic pri raznih društvi. Važen predpogoj za vsak tak poklic je značaj, nastop in celotna osebnost ženske, ki se hoče posvetiti kakemu socialnemu poklicu. Dolžnost katoliškega ženskega gibanja je, da te poklice ne zanemarja in jih ne prepušča samo ženskam drugega svetovnega naziranja, kajti ravno v teh poklicih se lahko veliko dobrega in velikega naredi. — Danes dopoldne je referirala baronica Roza pl. Wasse (Dunaj) o ženski pomoči pri verski vzgoji in p. Sinthern S. J. (Dunaj) o pospeševanju duhovnih vaj.

BURNI PRIZORI V DUNAJSKEM OBČINSKEM SVETU.

Dunaj. V včerajšnji seji dunajskega občinskega sveta so bili burni prizori, ker je liberalna opozicija očitala krščansko-socialni večini sleparije pri zadnjih volitvah. Po seji so obiskovalci galerije napadli liberalna obč. svetnika Moisl in Hohen-sinerja ter ju osuvali v hrbet. Šele ognjegasci in magistratne služe so napravili red. Na cesti so se proti liberalnim občinskim svetnikom ponavljale demonstracije.

VELIKI PATRIOTI.

Inomost. Tukajšnje nemškonacionalno telovadno društvo je sklenilo postaviti spomenik Bismarcku.

INTERESNA SFERA AVSTRIJE V MALI AZIJI.

Dunaj. Gospodarska interesna sfera Avstrije v Mali Aziji sta provinci Cilicija (domovina sv. Pavla) in Pizidija, italijanska pa Licija, Karija in Panfilija.

VSEUČILIŠKI REKTOR ZAPRT.

Sofija. Tu so zaprli vseučiliškega rektora Juriliča, ki je na sumu, da je pomagal pri aferi neke mlade vzgojiteljice, katero so te dni našli ob morsk obali pri Burgasu mrtvo.

ATENTAT NA NEWYORSKEGA ŽUPANA.

New York. Neki David Rode je streljal na newyorskkega župana Mitzhella, a ga ni zadel. Neki občinski uradnik, ki je stal poleg župana, je nevarno ranjen v brado.

HUERTA SE POGAJA Z VSTAŠI.

Mehiko. Huerta se pogaja z vstaši. Poizkuša jih s koncerijami pridobiti, da bi z njim skupno nastopili proti ameriškim Zveznim državam.

Iz slovanskega sveta.

Za treznost slovanskega ljudstva. — Kako je bilo pred 500 leti. Ko je pred 500 leti slovanski kmet izvrševal na Gospodstvu polju na Koroškem vstoličenje nad vojvodo Ernestom Železnim, mu je ponudil tudi domače pijače. Svojo kučko je napolnil s svežo studenčno vodo in mu je izročil v požirek »na zdravje«. Ne vina, ne piva ni vzel v svoje roke — še manj pa žganje —, da bi je ponudil novemu deželnemu knezu v zdravico, ampak domače studenčne vode mu je dal! Z znamenjem treznosti je stopil pred njega, da bi mu povedal, da je treznost ena prvih čednosti slovanskega ljudstva in da to ljudstvo pričakuje tudi od svojega kneza trezne, pravične vlade!

Jožef Nešvera umrl. Na velikonočni ponedeljek je zatisnil oči v Olomucu Jožef Nešvera, ravnatelj stolnega zboru olomuškega. Z njim so izgubili Čehi plemenitega moža in velikega umetnika. Zaspal je v Gospodu ravno v dobi, ko se je javnost začela bolj interesirati za njegove skladbe. Ni še dolgo tega, ko se je proizvajal v Pragi njegov veliki oratorij »Job«. Čimbolj so strokovnjaki njegove skladbe študirali in ocenjevali, tembolj je rastel ugled prave veliko mojstrove godbe. Za »Orla« je uglasbil »Orlovsko himno«, junaško pesem čeških »Orlov«, ki se po svoji umetniški vrednosti prišteva k najboljšim skladbam te stroke. Potem je uglasbil za »Orla« tudi pesem »Hej, Orli, na močnih perutih...« besede Dostala-Lutinova in brez števila drugih skladb odlične umetniške cene. Rajni se je rodil leta 1842. v Praskolesih. V godbi ga je poučeval prof. Krejči. Ravnatelj stolnega zboru olomuškega je bil od leta 1880. Slava velikemu umetniku in plemenitemu možu!

Iz poljskega časopisja v Galiciji. »Nowa Reforma« (v Krakovu) javlja, da od 1. aprila naprej izhaja v izpremenjenem redu: Zjutraj izhaja velika izdaja, popoldne ob pol dveh pa mala izdaja.

Šlezijski Poljaki nameravajo ustanoviti v Skočovi privatno gimnazijo; to bi bila tretja poljska gimnazija v Šleziji.

Ribič z veliko trsko na hrbtu je znak prave Scottove emulzije, ribjega olja

in samo ta je prirejena po izvrstnem Scottovem načinu. Ker je pa mnogo več ali manj vrednih ponaredb, katerih zaviti so pravi Scottovi emulziji podobno ponarejeni, pazite pri nakupovanju na našo varstveno znamko z ribičem in odklonite vse druge ponaredbe

Cena originalni steklenici K 250. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarne za poskušnjo. 2777

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestlé, Dunaj I., Bibersrasse. 5k

Gospodinska šola na Vrhniki
konča poletni zimski tečaj koncem meseca aprila. Tečaj je obiskovalo 20 gojenk. Nove gojenke za poletni letni tečaj se sprejemajo do 20. aprila. Prošnja, katere je vlagati na vodstvo šole, naj bodo priložene: a) krstni list in b) zadnje šolsko izpričevalo. Šola za imenovane gojenke se prične 1. maja in traja do 23. oktobra. Gojenke tega tečaja stanujejo v zavodu in plačajo za hrano ter stanovanje in perilo 30 kron mesečno. Uče se v tej šoli vsega, kar je potreba dandanes znati vsaki dobri gospodinjici. Poletni letni tečaj ima to prednost, da imajo gojenke poleg teoretičnega pouka tudi praktični pouk v gotovih predmetih, kar pa v zimskem tečaju ni mogoče. Stroški za ta tečaj so tako majhni, da lahko vsak pameten gospodar svojo hčer z majhnimi stroški izobrazi, kar ji je bolj koristno, kakor velika dota, katere morda ne zna rabiti. Prednost za sprejem imajo one gojenke, ki so se morale lansko leto vsled pomanjkanja prostora odkloniti. Zavod pod nobenim pogojem ne bo sprejel več kot 20 gojenk, vsled tega naj se tiste, ki nameravajo obiskovati šolo, kar najhitreje prijavijo. Naj nikar ne čakajo zadnjega trenutka, da bi jih moral potem vodstvo odkloniti, kar mu je seveda zelo neljubo. Nadaljna pojasnila daje vodstvo deželne kmetijske gospodinske šole na Vrhniki.

Mučen glavobol in pomanjkanje spanja, utrujenost in nastala večja razdraženost so čestokrat posledice nerednega odvajanja. Iz strokovnih poročil povzemamo, da na c. kr. dunajski kliniki za živčne bolezni vsled tega najraje uporabljajo naravno »Franc Jožefovo« grenchico, ker ista že v malih količinah zaužita lagodno odstranja vzroke mnogim bolezenskim pojavom. Franc Jožefova voda je tako poceni, da se jo more tudi manj premožnim priporočiti v uporabo. Na prodaj je v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 38.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 17. aprila 1914.

Pšenica za april 1914.	12 66
Pšenica za maj 1914.	12 56
Pšenica za oktober 1914.	11 48
Rž april 1914.	10 47
Rž za oktober.	8 84
Oves april 1914.	8 02
Oves za oktober.	7 87
Koruza za maj 1914.	6 81
Koruza za julij 1914.	6 97

Sromel'sko vino

iz vinogradov g. majorja Sromelja 1913 je napredal. Natančneje se zve pri g. Fr. B. inetu v tivoljskem gradu in p. Framšek v Sromljah, Štajersko. 1807

Proda se še dobro ohranjen skoraj nič rabljen

pletilni stroj

Več se polzve pri Apoloniji Serše na Ježici hiš št. 57 1315

Kneza Auersperga
radioaktivno
kopališče

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Aktrav vrelec 38° C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevralgija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnateljstvo. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 1288

Toplice na Kranjskem

RAZPIS

del za klavnico v Tržiču na Gorenjskem.

Za zgradbo klavnice v Tržiču se bodo oddala dela potom pismene ponudbene obravnave.

1. Zidarska dela;
2. Tesarska dela;
3. Krovna dela;
4. Kleparska dela;
5. Mizarska, ključavničarska, steklarska in pleskarska dela;
6. Pečarska dela;
7. Silarska dela.

Pismene posamezne dela obsegajoče ponudbe, v katerih je navesti posamezne enotne cene in na njih podlagi proračunljene skupne zneske v številkah in besedah, je vložiti postavno kolekovane v zapečatenih zavitkih županstvu v Tržiču, Gorenjsko,

do 30. aprila 1914 do 12. ure dopoldne.

Ponudnik mora vložiti 5% vadij. Izrečno se določa, da je staviti ponudbe na podlagi razpisnih določb in predpisov. V pogodbi treba je izjaviti, da so ponudniku znani predpisi in zakonite določbe. Načrti, proračun in splošni in stavbeni pogoji so na razpolago pri podpisnem županstvu.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale dražbenim predpisom, ali katere bi se pogojno glasile, in na take, ki bodo prepozno ali dodatno vložene, se ne bode oziralo. Županstvo v Tržiču si pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene; ravno tako ima županstvo pravico, oddajo del vnovič razpisati.

Tržno županstvo Tržič, Gorenjsko, dne 17. aprila 1914.

1311

Župan:

Franc Ahačič.

A VIII 630/13

1303

Razglas prostovoljne javne dražbe.

V zapuščinski zadevi po dne 7. septembra 1913 v Mostah št. 20 umrli

Mariji Okušlar

vršila se bode na prošnjo dedičev dovoljena prostovoljna javna dražba v zapuščino spadajočih premičnin, nekaj pohištva in obleke ter nepremičnine vl. št. 15 k. o. Moste, to je hiše št. 20 v Mostah in nekaj zemljišča,

v torek dne 21. aprila t. l. od 9. ure

naprej na lico mesta v Mostah št. 20.

Navedeno posestvo izklicalo se bode po cenilni vrednosti posameznih parcel in koncem dražbe še skupno.

Ponudniki morajo deseti del izklicne cene kot vadij položiti pred dražbo v roke sodnega komisarja.

Dražbeni pogoji so na vpogled v pisarni c. kr. notarja Ivana Plantana v Ljubljani kot sodnega komisarja.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1914.

Ivan Plantan

c. kr. notar kot sodni komisar.

Hranilnica in posojilnica v Gorjah

daje v najem

restavracijo, Vintgar

za poletno sezono. — Resni ponudniki naj se zglase pri hranilnici. Ob nem na nana vodstvo hranilnice, da je pripravljeno prodati vse žumrovo

POSESTVO

obstoječe iz zemljišča, industrielnega podjetja, mlazarstva na stroje z vodno močjo, obrt z mlinom in opekarno. — Pojasnila daje vodstvo hranilnice. — Za podjetnike, ki imajo veselje in sredstva, gotov vir dohodkov. 1310

Izurjenega zastopnika

vpeljanega v manufakturnih trgovinah, sprejme mehanična tkalnica volnenega in bombažastega blaga 1320

Jan Stáhala, Rumburk, Češko.

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri tvrdki J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terzije c. 13-18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. 767

ŽENITNA PONUDBA!

Dekle nad 30 let stara, iz boljše hiše, sedaj v mestu gospodinja pri boljši rodbini, z nad 3.000 K dote, se želi poročiti z gospodom poštenega značaja, v mestu ali na deželi. Le resne ponudbe se prosijo na upravo Slovenca pod št. 1316.

Krepak in zdrav deček s primerno šolsko naobrazbo se sprejme takoj za

vajenca

pri tvrdki A. Sušnik Ljubljana, Zaloška cesta, trgovina s špecerijo in železnino. 1284

Odda se takoj na Valvazorjevem trgu št. 6 prostoren, solnčen in cenen

LOKAL

s stranskimi prostori, pripraven za trgovce s pohištvo, modistinje, krojače, brivce, pisarne i. t. d. Več se izve istotam pri hišniku. 1279

Dobro ohranjen

pisalni stroj Underwood

se po nizki ceni proda Pred Prulami št. 23/1 Zwolinski. 1318

V Gorici se proda nova enonadstropna

hiša

blizu drž. kolodvora, obsegajoča: 2 stanovanji po 2 sobi in 1 kuhinjo, v pritličju je prostor za prodajalno ali delavnico, v podstrešju je napravljeno stanovanje s 4 sobami in kuhinjo, je prostorna klet, velik vrt, dvorišče, drvarnica in pralnica. Velika ugodnost za kupca, ker ostane lahko polovica kupnine vključene pri hipotekni banki po 4 1/2%. Naslov pove uprava pod št. 1321. (Znamka.)

Stanovanje za majev termin:

1. Stanovanje na solnčni legi s 4 sobami, poselsko in kopalno sobo in vsemi pritliklinami, z vsem komfortom opremljeno.
2. Stanovanje v podpritličju na solnčni legi z 2 sobama in drugimi pritliklinami.

Naslov pove upravništvo tega lista. 1265

Prodajalka

mešane in manufakturne stroke, večša slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi premeniti službo. Kje pove upravništvo »Slovenca« pod številko 1319. (Znamka.)

Takoj sprejem

1312

1 pomočnika 1 in učenca

Jožef Odar, mizar v Srednji vasi (Bohinj).

Sprejme se takoj

učenec

v kovaško obrt. Jožef Gašperin, kovač, Stara-fužina (Bohinj). 1314

Redni občni zbor

okrajne bolniške blagajne v Postojni

bo dne 27. aprila 1914 ob pol 7. uri popol dne v občinski pisarni v Postojni.

Dnevni red:

1. Poročilo blagajnika o računih za leto 1913;
2. volitve:
 - a) načelstva,
 - b) nadzorovalnega odbora (za leto 1914),
 - c) razsodišča (za eno leto);
3. raznoterosti.

Opomba: V slučaju, da občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal.

V Postojni, dne 14. aprila 1914.

1277

Načelstvo.

Župnik Kneipp, plemeniti človekoljub

Je spojil svoje ime s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, kar je Kathreinerjeva okusna, zdrava in raznično ljudska kava pijača.

Pozor ob tej dragini!
Že 23 let vedno enako poceni ter ni v ceni nikoli poskočila!

Kathreinerjev savoj za 10 vinarjev da 30 skodelic.

Zobna krema

KALODONT

Usna voda

POSILANO.

Na neosnovane napade v »Sl. Narodu«, »Danu« in »Zarji« na osebo tukajšnjega g. župnika Fr. Koširja kot pregledovalca občinskih računov, podpisano županstvo odgovarja sledeče: Županstvo je izročilo g. župniku za organistovo stanovanje, katero se je občina vsled konkurenčne obravnave zavezala plačevati, 200 K, kar je bilo pri računskem zaključku za leto 1913. in proračunu za leto 1914. v seji soglasno odobreno. Preostanek od te vsote je vložil g. župnik v cerkveno blagajno, kakor je razvidno iz cerkv. računske knjige za mesec december lanskega leta. Kake nekorektnosti ali slabe namene g. župniku pri pregledovanju obč. računov podtikati, je zlobnost.

Županstvo Koroška Bela na Gorenjskem, dne 15. aprila 1914.

Jos. Mulej, župan.

Ant. Žumer, podžupan in pregledovalec obč. računov.

Izvrstna

1147

jajca za valenje

od črnih peking-rac, komad po 30 vin. oddaja Andrej Zankar, trgovec, Stob št. 6, p. Domžale.

Nove šmarnice za leto 1914. ne bodo izšle. Radi tiskarske stavke, ki je izredno dolgo trajala, ni bilo mogoče pravočasno prirediti novih šmarnic. Na razpolago so pa še lansko leto izšle

»Dr. Jeršetove šmarnice, Mati čudovita«. Cena 2 K za vezan izvod, zlata obreza 3 K. — V te šmarnice je povil dr. Jerše najlepše cvetove, kar jih je našel po vrteh Marijinih častilcev. Z govorniško silo, živahno, pestro in brez pretiranja nam kaže dr. Jerše Mater čudovito, njene prelepe prednosti in čednosti. Že naslovi šmarnic so kakor lepi cvetovi v vencu Marijinem: Lilijska libanonska, Mati dobrega sveta, Mati lepe ljubezni, Mati veselja, Zena obdana s solncem, Dolorosa itd. Največja prednost teh šmarnic pa je, da so govori o Mariji povzeti iz dogme. Najlepše, kar vemo o Materi božji, je povedano v dogmi in te šmarnice takorekoč poganjajo iz Marijine dogme, kakor poganjajo bele majniške šmarnice iz plodne zemlje. Šmarnice imajo izredno priročno obliko ter so jim pridejane tudi lepe mašne in druge molitve.

Dalje so na razpolago tudi še »Šmarnice arškega župnika«. Razlaga lavretanskih litanij z življenjepsom bl. župnika J. Vianija. Cena za vezan izvod 2 K. V šmarnicah so zbrane v krasen venec vse prošnje lavretanskih litanij in v izgledih opisano sveto življenje gorečega Marijinega častilca arškega župnika.

V zalogi so tudi še: »Godec, šmarnice, Devica verna«. Cena 2 K za vezan izvod. — »P. Ladislav, šmarnice, Marijine čednosti in dobrote«. Cena 2 K za vezan izvod. — »Vole, šmarnice, Marija v predpodobah in podobah«. Cena 2 K za vezan izvod. — »Kerčon, šmarnice, Marija podoba pravice«. Cena 2 K za vezan izvod. — »Salve Regina«, šmarnice romarja Jeruzalemskega. Cena 2 K za vezan izvod.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Med

zlatorumen trčan, zjamčeno čist v dežicah s 4 1/2 kg vsebine razpošilja po K 8-50. Čebelarica 3944 Hirska Bistrica.

Na prodaj sta dve docela prenovljeni

pritlični hiši

blizu Ljubljane in železnice. Vsaka ima po 3 sobe, klet in vodovod. Lepa lega, kraj miren in zdrav. Vpraša se pri Fr. Jerko, Črnača, p. Ježica. 1218

Slovenski zavod. 1124

Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru za notranje in živčne bolezni. Celo leto odprto. — Zmerne cene. Govori se slovensko. Pojasnila daje dr. Čeh

Išče službe

40 let star, neoženjen, zmožen v trgovini in v gostilniškem obratu, govori slovensko, nemško, italijansko, nastopi lahko 15. aprila ali 1. maja. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 1259.

Žagar

event. z več sinovi, se sprejme za vodstvo dobre žage na vodno moč Giovanni S. Weiler & Co., Reka. 1258

Prvo čisto slovan. kopašče na Jadranu

Baška

„Hotel Velebit“

(lastnik A. Tudor)

na otoku Krku (Veglia) v Istri. Izvrstna kuhinja. Nikake zdraviliške takse. Hotel ima krasno lego, oddaljen je samo 20 korakov od morja nasproti kopašča. Nova, moderna zgradba, preskrbljena z izbornim pitno vodo. Pred hotelom krasna terasa. Z Reko vsakodnevna parobrodna zveza. Vsa pojasnila daje zastoj in brezplačno lastnik hotela. 1105

PESEK

planinski, kopač, čist, oštrog, za zidarska in betonska dela, dobavlja po ugodni ceni Domicej & Belle, Rakek. Na Notranjsko in Primorsko so železniške voznice nizke in ugodne. 1184

Pri J. Modic-u v Novi vasi pri Rakeku se sprejme

učenec

za trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri zgornjem. 1268

Vermuth-

vino najboljši kakovosti prodaja po najnižji ceni trdka: 180

Br. Novakovič, vinska trgovina v Ljubljani.

Sanatorij Elizabetišče

za notranje kirurške in ženske bolezni (bol. postrežba sester križark).

Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. V sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

Razglas.

Hiša št. 2 na Tržaški cesti z dvoriščem, vrtom, gospodarskim poslopjem, blevom za 6 do 8 glav, magacinom itd. se da z majem celoletno ali po posameznih oddelkih v najem.

V hiši je že 12 let izvrstno vspevajoča mesnica in se more najeti za prostor tudi posebej. Pojasnila daje dr. M. Pirc, odvetnik v Ljubljani, Sodna ulica št. 7. 1266

Bencin-motor

za 4 konjske sile, rabljen toda dobro ohranjen, dalje transmisije in jermena se po ugodni ceni prodaja v Sp. Šiški, Kolodvorska ulica št. 181 pri Ljubljani. 1094

Odda se mirni stranki lepo

stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje in pritliklin v III. nadstropju za majev-termin. — Več se izve v Židovski ulici št. 1, I. n. 1118

P. n.

Podpisani naznanjam, da imam letos v zalogi razni stavbni material. Posebno opozarjam, da imam večjo zalogo

cevi iz kamenine

iz najboljših tvornic Hruschauer, kakor tudi cementne cevi v različnih dimenzijah, cementne in samolne plošče, stor. o ter razne vrste izolacijskih tvarin.

Pri naročilih zadostuje, da se mi za kamene cevi navede višina nadstropij, oziroma hiše, pri vlažnih stenah in raznih izolacijah množina kvadratnih metrov stene, za tlak obris prostora itd.

Vsa strokovna navodila in proračuni za naročnike brezplačno.

Velepospovanjem

Stavbna trdka Ivan Ogrin, Ljubljana

Gruberjevo nabrežje št. 8.

Krapinske Toplice

zdraviljo protin revmatizem ischias (Hrvatsko) Pojasnila in prospekte daje direktorija zastoj.

Do dobro blago se samo hvali!

G. F. JURÁSEK

vglaševalec glasovir-jev in trgovec glasbil

Ljubljana, Poljanska cesta št. 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, kitar, tamburic, citar, harmonik itd. Najboljše strune „WEICHOLO“ in druge, ter vsa potrebščina glasbil. Jamčim pismeno 10 let. Zavod za vglasovanje ter popravlja glasovir-jev in vsa glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem v „Glasbeni Matici“, „Mladiki“ in drugim slovenskim zavodom. — Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, kateri instrumente samo pokvarijo. — Edini samostojni strokovnjak za vglasovanje ter popravlja vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana trdka G. F. JURÁSEK.

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše, stavbene parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo

Valentin Accetto,

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14. 1487

Kantina Corazza

Levade (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Zahtevajte

različne vzorce za ženske in moške obleke iz

Prve gorenjske razpošiljalnice

Ivan Savnik, Kranj, Gorenjsko št. 152.

V najem se išče za maj ali avgust

lokal z eno izložbo

na Starem trgu, Sv. Petra cesti, Prešernovi ulici ali na Vodnikov m. trgu. Obširneje ponudbe z navedbo cene pod »Stalna stranka 1285« na upravnistvo „Slovenca“. 1258

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“ Gorica, Tržaška ul. 26, prej pivovarna Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestriranjov itd. itd. 1190

F. BATJEL

Gorica, Stalna ulica št. 2-4. Ceniki franko.

Prodaja na obroke.

Hiša z malo trgovino

pripravno tudi za eno žensko, v zelo prometnem kraju Savinjske doline, se da z vrtom in njivo pod zelo ugodnimi pogoji takoj v najem. Vprašanje je nasloviti pod »Bodočnost« na upravnistvo „Slovenca“. 1312

Zdravnik išče

1317

služkinjo

Vprašati je Ljubljana, Mestni trg 3, I. nadstr.

Kavarna Austria

sprejme

učenca.

Vstop takoj.

1280

Proda se radi odpotovanja

nova hiša

z vodnjakom in 2 oraloma zemlje, ob državni cesti, primerna za vsako obrt ali kakage vpokojenja. Cena nizka. — Več pove Ant. Krašovec, št. Vid pri Zatičini, Dojenjsko. 1263

Priporoča se dobro urejena trgovina

Ivan Podlesnik nasled.

Ljubljana, Stari trg št. 10

slav. občinstvu in preč. duhovščini za nakup raznovrstnih klobukov, slamnikov, čepic, čevljev, kravat, perila itd. za gospode. Posebna zaloga klobukov za gosp. duhovnike. Edina zaloga vseh orlovskih potreščin. — Najnižje cene. — Točna in solidna postrežba. — Naročila po pošti se točno in hitro izvrše. 1287

VILA z VRTOM

ob državni cesti se prodaja. Pripravno za letoviščarje ker se nahaja v bližini Ljubljane in železniške postaje. Naslov pri upravi „Slovenca“ pod št. 1305

Pletilni stroj

dobro ohranjen, malo rabljen, se takoj prodaja po ugodni ceni. Več poizve se Poljanska cesta št. 6 pri G. Murmayr. 1262

Posestvo, gostilna naprodaj!

Na Gorenjskem, v lepem mestu (zdravilišče) je naprodaj hiša, v kateri je že mnogo let dobrodoča gostilna. Zraven pripadajo tudi gospodarska poslopja, velik travnik, nekaj njiv in gozdne parcele. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 1304 (Znamka za odgovor.)

Sprejme se poštna, samostojna

prodajalka

dobro izurjena v trgovini s klobuki in modnim blagom. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1308.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

pri župni cerkvi v Ambrusu. Služba se nastopi lahko takoj. Natančneje podatke daje župni urad v Ambrusu, pošta Zagradec-Fužine. 1201

Lepa drva za kurjavo

(bukova in hrastova)

v veliki množini, dalje 20 do 30 hl dobrega namiznega

VINA

rdečega in belega (lanski letnik) s posodo vred se ceno odda 1208

graščina Silberau pri Novem mestu.

Osebo se lahko govori prihodnji ponedeljek in torek popoldne.

Idrijske novice.

i Občinska seja dne 2. aprila je potrdila občinske račune za leto 1913. Rednih dohodkov je imela občina 149.987 K 97 h, prehajalnih 99.009 K 88 h, skupno z začetnim blagajničnim prebitkom vred 249.963 kron 47 h. Stroškov pa je bilo: rednih 104.300 K 76 h, izrednih 51.613 K 18 h, prehajalnih 92.985 K 20 h, skupno torej 248.899 K 14 h. Končni blagajnični prebitek je ostal v znesku 1064 K 32 h. — Dolga ima občina še 344.446 K 93 h, in sicer dolguje Mestni hranilnici ljubljanski 254.462 K 42 h, idrijski 39.302 K 23 h, v Kranju 50.682 K 28 h. Od leta 1904., ko so se začeli delati ti dolgovi, se je odplačalo na dolg 90.553 K 7 h. — »Grablje« so po vsaki povodnji na dnevnem redu občinske seje. Število sklepov, naj se dela na odpravo grabelj, je že precejšnje. Od leta 1909. leži tudi obširna spomenica pri ministrstvu za poljedelstvo še nerešena. Ko je županstvo nekoliko podregnilo, so odgovorili, da se zadeva nahaja v štadiju študija. Sedaj so bili sprejeti predlogi župana Štravs, izpopolnjeni nekoliko po predlogih odbornikov Kavčiča in Pegana: 1. Občina naj se posluži vseh zakonitih sredstev za prestavo grabelj za 3 km ven iz mesta. 2. Občinski odbor izbere iz svoje srede deputacijo treh mož, ki se v spremstvu deželnega poslanca poda v tej zadevi k ministrom za poljedelstvo in javna dela. 3. Stroške odmeri občinski odbor in se poravnajo iz občinskih sredstev. V deputaciji bodo župan Štravs ter odbornika Šepetavec in Troha. — Cene je meso vsi želimo. Zanimiv je boj za pocenjenje. Konkurenca z argentinskim mesom se pri nas ni obnesla, ampak je občina morala posteti nekaj stotakov, da je pokrila izgubo. Županstvo bi rado sedaj vplivalo naravnost na mesarje, da bi ceneje sekali. Dogaalo je, kakšne so cene v okolici ter izvedelo, da se seka goveje meso na Vrhniki povprečno po 1 K 40 h, v Cerklju 1 K 36 h, v Žireh 1 K 28 h, medtem ko je v Idriji cepa mesa povprečno 1 K 44 h. Župan je povabil vse idrijske mesarje v svojo pisarno, da bi se dosegel sporazum glede cen govejega mesa, a ni bilo nobenega. Ko pa so pričeli zunanji mesarji prvažati goveje meso ob tržnih dneh v Idrijo ter ga 4 do 8 h ceneje prodajati, so prišli domači mesarji k županu protestirati, da se seka goveje meso na trgu po zunanjih mesarjih. Pri občini niso dosegli svojega namena, pač pa je c. kr. okrajno glavarstvo v Logatcu razsodilo, da bi se goveje meso moglo sekati le v oblastveno odobrenih obratnih prostorih na trgu, ne pa na navadnih stojnicah, ter je kaznovalo z denarno globo mesarje, ki prodajajo meso ob tržnih dneh na trgu v Idriji. Župan je bil mnenja, da ni druge pomoči, nego da občina ustanovi lastno mesnico, in sicer tako, da postavi občina v tržni lopi manjše predelke, za koje se prosi oblastnega odobrenja za sekanje in prodajanje govejega mesa. Občina tedaj ne bo imela mesnice v pravem pomenu besede, ne nakupovala živine, ne imela obrata v lastni režiji, ampak bo dala mesarjem le oblastveno dovoljene prostore na razpolago. Občina torej nič ne reskira. Sprejet je bil torej predlog: Občina zgradi v obstoječi tržni lopi predelke za sekanje in prodajanje mesa mesarjem, ki se zavežejo prodajati meso za najmanj 4 h ceneje, kakor so cene v mesnicah. — Straši še vedno v hiši št. 509. Vse je bilo lepo v redu in hišo imamo že pod streho. Seveda tudi ob grajenju ni bila ta hiša brez zgodovine. Letos bi imeli slovesno otvoriti ta slavni dom, ki je znan širnemu svetu, a smo za gotovo pričakovali, da bo še kdo prej malo pogibal, da bo hiša št. 509 še kaj doživela. In res! Dne 2. aprila je pričel neki napredni odbornik opozarjati občinstvo pri občinski seji, da je občinsko poslopje št. 509 v surovem stanju že dogotovljeno, ni pa še definitivno rešeno vprašanje, ali se napravi v novem posloppju shramba za gasilno orodje. Mnenja strokovnjakov da so proti gasilarni, ker je izvoz in dovoz gasilnega orodja z ozirom na ozko in strmo ulico skrajno neupravičen. Če bi se tedaj ne nameraval prirediti prostor za gasilarno, se bi stena mogla graditi iz temelja ven, sicer se jo mora postaviti v prvem nadstropju na močno železno traverzo. Končno je predlagal, da stopi županstvo s prostovoljnim gasilnim društvom v dogovor in končno reši sporazumno to vprašanje. Ta predlog, ki je bil seveda z večino glasov sprejet, nam je posebno zato dopadel, ker je prišel prav od iste strani, ki je pred časom gnala zgradbo te hiše pred upravno sodišče, sedaj se zateka pa od upravnega sodišča k našemu prostovoljnemu gasilnemu društvu. — Veronauk je sklenil vpletati s pričetkom prihodnjega šolskega leta šolski odbor na naši obrtni nadaljevalni šoli, kar je res potrebno po splošni sodbi. Tudi je le pravično, da se to izvrši, kar je bilo sklenjeno v občinskem odboru, preden se je začelo šolo. »Narod« poroča o tem sledečo zanimivo zgodovino, ki je vredna, da se ohrani: »Oswald je odjenjal! Na naši obrtni šoli je učiteljstvo dobro od

ure plačano; ker je pa v proračunu še nekaj ostalo, so prosili, naj se jim še to porazdeli, a Oswald je grozil, da se pritoži. Njegovi hudomušni kolegi so namero spoznali; nalašč so glasovali za veronauk in Oswald je bil zadovoljen. Ni mu bilo za pouk in ne za denar, temveč za lastno bisago. V zapisniku občinske seje dne 2. aprila citamo pa o tem zanimivem »prebitku« dobesedno tako-le: »Župan Ivan Štravs poroča, da je učiteljstvo obrtno nadaljevalne šole vložilo prošnjo na občinski odbor, naj občina pokrije primanjkljaj, ki nastane vsled zvišanih učiteljskih remuneracij. C. kr. deželna vlada je namreč izjavila, da le v tem slučaju more dovoliti višje remuneracije učiteljstvu, če se občina zaveže pokriti eventualni primanjkljaj. Župan predlaga, da se prošnji učiteljstva ugoditi. Predlog župana Ivana Štravs obvelja z večino glasov.« Kaj se nimamo še zmeraj dobro v Idriji? Zapisnike občinskih sej piše občinski tajnik, »Narod« pa tudi pridno zalaga. Tisti »prebitek« pri obrtni nadaljevalni šoli bo znan tudi vladi in deželnemu odboru, menda znaša par tisoč — dolga. — Deželni odbor je z odlokom dne 7. aprila 1914., št. 3223, rešil pritožbe proti proračunu za leto 1914. Črtal je nekaj nad 30.000 K med stroški ter zato tudi znižal doklade na 64 odstot. Odbor je pri občinski seji sklenil 74 odstot., torej bodo posestniki in obrtniki 10 odstot. manj plačali vsled razsodbe deželnega odbora.

i Osebnost. Na lastno prošnjo je vpokojen jam. kontrolor in hišni posestnik g. J. Tušar.

i Slepac z urami. V idrijski okolici je prodajal kmetom neki 30- do 35letni mož, ki govori nemško in slovensko, ure in verižice iz pozlačene medu po 17 do 20 K, češ da so ure zlate in vredne najmanj 60 kron. Kot dokaz za pristnost svojega blaga je ponujal kupcem tudi ponarejene garancijske listke. V Konicah je prodal nekemu Berku slepac zlato uro in mu jo zavil v papir, ko je prejel denar. Ko pa si je hotel kmet ogledati uro, je našel v papirju kosček mila namesto zlate ure. Seveda jo je medtem slepac že boževkam popihal. Kot osumljenca, da je sleparil na ta način z urami, so pripeljali te dni k okrajnemu sodišču nekega Izraela Horschowskega iz Galicije.

Sanatorij Gutenbrunn in mestno zdravilišče
BADEN pri Dunaju. Vsi pripomočki, solne in zračne kopeli, močno solnce, zdravljenje z radijem, kardiografija — Zdravnik-vodje: dr. Otto pl. Aufschneider in ces. svet. dr. D. Podzhradsky. Prospekti zastoj.

Naravna
BILINSKA
KISLA VODA
najbogatejši alkalni (natron litujev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinske« izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

Ovratnike za prečistito duhovščino
priporoča **Josipina Podkrajšek**
Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2
— Naročila po pošti se izvrše točno. — 1537

SUKNA in modno blago za gospode in gospe doba za-
sobniki najbolje iz prvotne
izvozne hiše 34
= Prokop Skorkovský & sin =
ŠUMPOLEC (Češko)
Velika tabera. — Vzorce na zahtevo franco.
Na željo našim dali takoj izgotovili gospodke oblike.

2 × 2 = 5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa je, ako bobovi kavi mojo izvrstno žitno kavo prinesite, dobite krasen, izvanredno fini zajutrek in ravno za polovico ceneji, kajti moja najfinjša žitna kava stane 5 kg samo K 3.50 v lepi vrečki vsake poštnine prosto in vrhu tega dobite v dar še dve lepi, prav koristni darili. Ako niste z mojo žitno kavo zadovoljni, povrnem denar. Naročite si takoj, a le pri

K. Tišler Schönfeld pri Bečovu
(Češko). 1186

Na izbilo pošljite tudi na deželo krasne
BLUZE krila, kostume, domače obleke, moderci, perilo in vsako modno blago.
Zelo solidna
tvrda **M. Kristofič-Bučar**
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.
Neprekosliva v
otroških oblekah in krstni opravi.

VILA

s sadnim drevjem in vinogradom se ceno prodaja.
Vpraša se Cigaletova ulica 1, podprtiličje. 1116

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1914.

Kupon 3*10 metr. dolg, za
kompletno moško obleko
(suknja, hlače, telovnik) zadostno, stane le

1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor tudi blago za povrhnice, turistične obleke, svileni kragami in blago za damsko obleko, pošilja po tovarniški ceni kot resna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorci zastoj in franko.

Vse direktne naročila blaga pri trdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vse velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrajneje, natančno po vzorcu. 453

Manufakturna trgovina
Jos. Petkosič

„pri Valvazorju“

Stari trg št. 4 Ljubljana Stari trg št. 4

Zaloga, sukna, volnenega in raznega perilnega blaga, tkanine, cvilha, brisalk, prtov, servetov, preprog, zastorov, garnitur, svilnatih in volnenih šerp in raznih robcev itd.

„Pri Valvazorju“

Zaloga perila, čepic; obuvala, nogavice, rokavice, srajce, jopice, hlače.

Novosti modernih

bluz, spodnjih kril, predpasnikov. Našitki, gube, trakovi, čipke, svila, baržun, stezniki, kravate, hlačniki, torbice, mila, dišave, krtače.

Dežniki in palice.

Splošne porabe za krojače in šivilje.

Najnižje cene.

751

Nadležne koccine
na obrazu in na rokah odstranjuje v petih minutah
odstranjevalec kocin
dr. H. Rixa
zajam, neškodljiv, gotov uspeh. Škatlja za K 4.— za-
dostuje. Razpošilja na vse strani
K.s. dr. A. Rix, Laboratorij Dunaj IX, Berggasse 17 H.
Zaloge v Ljubljani: Lektarna „pri zlatem Jelenu“, par-
fumerija A. Kandič in drožerija „Adrija“.

UZORCE FRANKO

modnega blaga

kakor

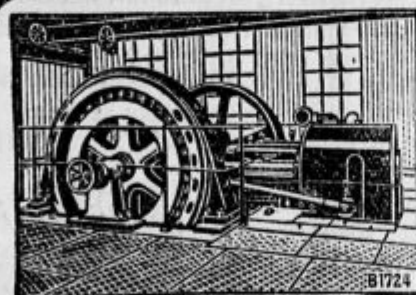
ZEFIRJA

batista, platna

platnenega in bombažastega blaga razpošilja V. J. Havliček & brat Lazne Poděbrady, Češko. — Pišite takoj.

1078

Letna produkcija čes 2000 Lokomobil.

LANZOVE vročeparne Lokomobile z naravnost vezano Dynamo.

HEINRICH LANZ MANNHEIM
Naslov za brzojavke: LANZFILIALE DUNAJ.
Pisarna: DUNAJ VIII., Laudongasse 9. Telefon 18881 b.

Vročeparne-Lokomobile

z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“

Jednostavna postrežba.

zmožnost do 1000 PS.

Največji prihranek.

Obisk Inženirja in ponudbe brezplačno.

II. ces. kr. avstrijska razredna loterija.

Velika ugodnost za dobitke.

80.000 dobitkov.

1. glavni dobitek

K 300.000

2. glavni dobitek

K 200.000

2 glavna dobitka K 100.000

2 glavna dobitka „ 90.000

2 glavna dobitka „ 80.000

2 glavna dobitka „ 70.000

1 glavni dobitek „ 60.000

2 glavna dobitka „ 50.000

1 dobitek K 45.000

3 dobitki „ 40.000

4 dobitki „ 30.000

2 dobitka „ 25.000

16 dobitkov „ 20.000

40 dobitkov „ 10.000

in še mnogo drugih dobitkov.

Poleg tega premija **700.000 K.** Skupna vrednost dobitkov **22.268.000 K.**

1162

Cena srečkam K 40— 20— 10— 5—

Naročite takoj pri poslovalnicah c. kr. razredne loterije

Leopold Strauss, Dunaj I., Helfferstorferstrasse 7.

Lastnikom
žag
z vodno gonilno močjo, ki si žele nabaviti trpežne klešče za nateg ene ali več klinj, se priporoča
A. Tomšič, kovač
Verd, p. Vrhnika.
Nizke cene. — Trpežen izdelek.
Cenik je na razpolago. 1220

Več mizararskih pomočnikov in dva učenca

poduk sprejme mizararski mojster Andrej Kregar v št. Vidu n. Ljubljano. 1241

Toni Jager

Ljubljana,

Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija najnovjših vzorcev za vezene obleke in bluze.

1223

Kdo rabi dobre in pristnobarvne

Zimske barhente, močne in trpežne flanele za srajce in drugo perilo

po modi, zimsko blago za dame in gospode, lanene in bombažaste kanafase, celofre, platno, in let, brisace, rjuhe, žepne robce, kotenine in druge tkanine, naj se obrne na znano kršč. tvrdo

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45. v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko)

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanele, kanafase itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K, finejše vrste za 20 K, najfinejše vrste za 25 K franko po povzeju. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. Srajce iz flanele ali celofra 1 komad K 2 do K 4.

Pri naročilih zadošča navedba širine vratu, na ramenih in dolgot rokavov. Dopisuje se slovensko. Vsaki pošiljavi se zastoj doda stenski koledar.

MARXOV EMI

In glazure za tla, izborne specialitete, ki se naglo suše in jih vsak lahko rabi

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

pri tvrdki BRATA EBERL, LJUBLJANA.

Izurjeni solidni agentje

se iščejo za prodajo poljedelskih strojev in motorjev. Ponudbe pod »Maschine« odpremlja anončna pisarna Eduard Braun, Dunaj I. Rotenturmstrasse 9. 1089

Zdravnik
označujejo
kot najboljše
sredstvo
zoper
Kašelj
hrupavost
katar in
zasluzenje,
krčni in
oslovski kašelj, milijni rabijo slastne

Kaiserjeve prsne karamele s tremi jelkami

6100 notarsko poizveden izpraveval od zdravnikov in zasebnikov najmanjše gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Prodajajo jih v ljubljani lekarnah: U. pl. Trnkoczy, R. Selnik, Dr. G. Piccol, Deželna lekarna, Mr. Ph. Bohinc, Mr. Ph. J. Čizmar, Ant. Kavc, drogerija; drogerija »Adrija«. — Na deželi: D. Pirč, Idrija. J. Bergmann, Novomesto. C. Andrijašič, Novo mesto. Jur. Hita, Vipava. M. Wach, Metlika. A. Koblek, Radovljica. H. Brill, Ljubljana. K. Savnik, Kranj. Fr. Bacarcich, Postojna. Jos. Močnik, Kamnik. E. Burdych, Škofja Loka. Ph. Mr. E. Kozelj, Jesenice. Ph. M. B. Lavicka, Trzin. J. Andik, Ribnica. Hočevar, Vrhnika in mestna lekarna v Ormožu ter trgovine: V. Arko, Senožeče, Jos. Ružali, Ljubljana. J. Kandusar, Mengeš. 2584

Za malo denarja kupite Vašemu dečku lično obleko

„Tri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3.

Cenik na zahtevo brezplačno. 1152

Velikanska prodaja.

Na novo došli najmodernejši in najfinejši kostimi; iz listra in svileni letni plašči, damski športni sako v poljubnih barvah. —

Ogromna izbira konfekcije za dame, gospode, dečke in deklice. —

Berlinski in pariški modeli. — Obleke za gospode, taglani in moderni klobuki, slamniki panama od kron 6— naprej. —

Vse po čudovito nizki ceni. — Oglejte si velikanske, krasno vrejene izložbe. —

Angleško skladišče oblek O. Bernatović,

Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Naznanilo.

P. n.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem prevzel staroznano 1151

trgovino s klobuki J. Pok, Ljublj. Stari trg 14

katero bom vodil pod imenom: Josip Poka nasl. Jamnik. Prosim, da slavno občinstvo mojemu predniku izkazano zaupanje ohrani tudi meni.

Se prijazno priporočam z vsem spoštovanjem

Andrej Jamnik.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman, Kranj

- I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarno-varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.
- II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic. 264
- IV. Promet z nepremičninami in podjeji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komercialne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. Instalacije. Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

ALFONZ BREZNIK

Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica

KLAVIRJEV IN HARMONIJEV

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega

glasbenega orodja, strun in muzikalij.

EDINI ZALOŽNIK dvornih in komornih tvornic: B&S

senderfer, Hölzl & Heltzmann, Fürster, Ehrbar, Geb

brüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss,

Holmann in Holberg (amerik. harmonij). 1033

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih

barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna po

stavno obvezna garancija. Najemina najnižja. Zamenja najugodnejša. Uga

ševanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedena prve

fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi

katov in navideznega »pošelnja« pri kričalcih, ki se drznajo govoriti o »dobrem

biegu«, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Podobar

zanesljiva moč, vaje tudi orna

mentike se takoj sprejme. Sta

rost in dosedanje delovanje je

navesti. Prilika dela v kamnu.

Plača po zmoglosti. Jožef Pav

lin, podobarstvo in kamnoseštvo

Radovljica na Vurnik - ovini.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v teku
in trpežnosti.

Blagovolite si jih
ogledati ali zahte
vajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, avtomobili,
motorji in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

Izurjeni zastopniki

za razpošiljalnico sukna, ki obiskujejo zasebne, se sprejmo proti visoki proviziji. Ponudbe na naslov: Mnichovo Hradiště, Češko, poštali predal 11. 1187

500 kron!

Vam plačam, ako Vam
moj uničevalec »RIA-
MAZILLO« ne odpravi
Vaših kurjih očes bradav
c in trde kože v treh
dneh brez bolečin. Cena
lončku z jamstvenim
pismom K 1—, 3 lončki
K 2-50. Na stotine po
hvalnih in priznalnih pisem. 3642

Kemeny, Kaschau (Kassa) I.

Poštni predal 12/160, Ogrsko.

Nova hiša!

v Ljubljani blizu Trnovske cerkve se radi preseljuje ceno proda, kje pove upravništvo »Slovenca«. 1087

Telefon 145.

679

Tovarna za kovinsko

blago in zvonolivnica

J. HILZER & KO., Dunajsko Novomesto,

se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila vsake velikosti in glasu Jamstvo za določeni in poln glas, najčistejšo vglasitev in najboljši material. Stojala za svobodno izgovorjavo zvonov iz kovane železa ali lesa. Lahkolno zvonenje, najboljši način teka. Nagla izviritev namizne cene. Ugod in plačilni pogodi. Stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelitje, savnostno se izde bjejo. Zlozastota, na najboljši konstrukcije, dolgotrajnim jamstvom. Iporočeni in prospekti vsak čez zastoj in franko na razp lago, enako tudi priporočila kakor tudi priznalna pisma.

Domača tvrdka

Zunanja naročila obratno

1127

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških slamnikov v najnovjših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zalni klobuki vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Glasba.

VODILNE MISLI P. H. SATTNERJE-
VE KANTATE »OLJKI«.

(Konec.)

II.

Drugi del se prične s prazničnim orkestralnim uvodom, ki nas polagoma dovede v cerkveno ozračje, in sicer na cvetno nedeljo, ko se blagoslovljajo oljke in cvet. Mešani zbor prevzame nalogo pripovedovalca. Iz bližnje cerkve se pa čuje liturgični spev: »Hosanna filio David«, in človeku se zdi, da prisostvuje liturgiji cvetne nedelje. Sopran-solo nam v vznesenem spevu opisuje podobo cerkve, ki se na cvetno nedeljo izpremeni v zelen gaj. Otroci ga oživljajo, solnce sreče jim sije z lic in iz oči. »Pueri Hebraeorum« zadoni izpred altarja v cerkvi; kmalu za tem pa povzdigne silolas starček svoj glas, in blagoslovlja oljke (bas-solo). Še ni končal, a že se zopet oglasi cerkveni zbor in poje: »Sanctus, Sanctus! Češčen, ki pride v imenu Gospodovem!« — Vse to je tako plastično in jasno, tako umevno, da se človek nehote popolnoma vmisli v obrede cvetne nedelje.

Vijolinski kvartet, ki mu v ljubeznjivosti težko najdeš para, pripravlja trospev (sopran, alt, bas), opisujoč dobrine, ki jih bodo oljke rodile, ko bodo kropile hiše in vrte. Živ spev, ki preseneti s hipnim prevratom v edur. V največji ekstazi blagruje spev kmeta in njegovo vas; človek pričakuje za tem mirnega sklepa v trizvoku; ta pride — a je alteriran! Vmes se čujejo neobičajni in pomembni udarci, grozopolni glasovi. Kmalu se zmotajo motivi in glasovi v fugiran stavek, slikajoč zbesnelost prirodnih sil; čuje se grom, strele vdarjajo. Basisti opisujejo strahoto naravine prikazni:

»... se megle temnosive
Vale čez vrte, trate, njive,
Gromčeh grozno, preteč strašno.«

Zona obhaja poslušalca, da ga nehote prešine misel: Kaj bo, kaj bo?

Vendar pa ta temna slika ni na široko razpredena, ampak samo v velikih potezih obrisana. Glasovno valovanje se umiri in v veličastnih akordih opeva skladatelj božjo vsemogočnost, ki se pojavlja v prirodnih silah. Veličje se umakne rahločutju; z ihtečim glasom opisuje alt-solo, kako

»pred selsko kočico kleče
otroci, starčki in žene,
z boječim, solznatim očesom

glasno ihteč
k Bogu moleč.«

Nebo se mora dati preprostiti, ko čuje pretresljive te vzdihne. Hišni gospodar sežiga blagoslovljeno oljko, in sveti dim se k nebu dviga in z njim tudi glas v oktavo:

»In glej, preteči prej oblak
na polje vlije dež krotak.«

Pevec onomatopoeično posnema šum dežja, vijoline pa jamejo drobiti, kakor da rahel, gost dež, pada na zemljo —, ena kaplja podi drugo, vse hite navzdol, kakor za stavo. Kmalu pa pojenuje dež, kapljice padajo vedno redkeje in redkeje, nazadnje le semtertje še katera. Bas v pretresljivem spevu prosí:

»O, da bi ti, mladika mila
nevihto tudi vtolažila,
ki burno hruje med ljudmi,

da meni vsaj bi jo vmirila!«

V tem spevu je izraženo hrepenenje po onem miru, ki ga svet ne more dati; da bi nam umirila dušo vsaj večnost!

»Srce mi pravi, da jo boš,
če prej ne, ko me boš kropila!«

Akordi padajo v četertinkah, kakor da oljna vejica siplje blagoslovljeno vodo na mrliča. Pretresljiv je sklep drugega dela, ki se v alteriranih, globokih akordih bliža koncu in izzveni v najnežnejši pianissimo.

III.

Končana je pot; pesnik leži na mrtvaškem odru in orkester mu svira resnobno žalostno koračnico (marcia funebre). Ta del skladbe je dovršen, zajet iz najglobočejih predalov pesniško navdahnjenega in čutečega srca. V srednjem delu tolažljiv, v tretjem se zopet povrača v trpko resnobo, in solist poje s presledki:

»Pred duhom — vidim — nizko sobo,
a v sobi — blede sveč svetlobo:
mej svečami pa spava mož —
bled mož — — — — —
strudila ga je težka hoja.«

Žalostinki sledi mešan zbor, želeč možu večnega pokoja, nazadnje celo z liturgičnim besedilom: »Lux aeterna«.

— Grobna tišina nastane, vijoline se dele, pavka votlo vdarja, fagota se gibljeta v grozopolnih vzporednih kvintah, odjek mučene duše, vtopljen v bridkost in žalost. — Fuga pa poneha, položaj se zjasni; smrt z one strani ni tako trašna kakor z naše:

O, bratje, ko se to zgodi,
tedaj končana pot bo moja,
in konec bo težav in boja,
tedaj potihne za vsikdar
srca mi in sveta vihar.«

Glavno vlogo ima tu bas-solo, vmes posega zbor, in tako se dalje čredita; ob sklepu se popolnoma zedinita v prepričanju, da smrt naredi konec zemeljskim težavam in bojem in tedaj napoči novo življenje, življenje miru — pri Bogu. Glasba se otrese vsake žalosti, novo življenje kipi iz vseh src in naznaja konec vsem dvomom, razprtijam — za vsakogar in za vsekdar — za vsekdar!

Gregorčič je dobil v skladatelju p. Hugolinu Sattnerju sebe vrednega in vseskozi usposobljenega interpreta in završevalca. Pesnitev Simonova je šele sedaj polnovredna, ko jo je

glasbeno poglobil in muzikalno završil naš skladatelj.

Slovenski narod ima svoj nov, obširni glasbotvor. A ne samo to.

V tej skladbi je p. Hugolin pokazal, da je v svoji duši in v svojem čustvovanju mladenič, ki gre s časom v pametni in dopustni meri brez pomisleka naprej. V njegovi kompoziciji »Oljki« ni uporabil samo novih tonovskih skladov in akordovih zvez, ampak tudi njegove melodije so ustrojene po modernih načelih. Zasnova, perikopiranje, modulacija, agogika, dinamika, in osobito instrumentacija se je neverjetno modernizirala. Ne modernosti na ljubo, ampak zaradi podviga estetičnemu učinku.

Ni bila lahka naloga, ki jo je rešil skladatelj; a ne samo rešil, temveč izbornorešil. Razdelitev teksta v tri dele, kakor se da logično in brez nasilja razpredeliti, že to zahteva naravnost pesniško poglobljenje v snov. Še mnogo vzvišenejša je bila naloga, vdihniti vsakemu razpredelu značilno muzikalno dušo, a vendar varovati celotnost. In vse to je pogodil skladatelj v vsakem obziru.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na turdžo

A. & E. Skabernè,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoji od leta 1883.

redno nizke cene!

Specialiteta K 20.—

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so
nogam najbolj priležni,
lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJ ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Goiserski čevlji za turiste,
higijenični čevlji za otroke.

Cena: 12.50

2938 (52)

Cena: 16.50

Pozor!

Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane

zaliloški škričlj

preizkušen že nad 60 let. Jdor hoče imeti dobro
in trpežno streho, naj se obrne na turdžo Urban
Weber nasl., Zalilog, pošta Železniki. 1179

Zahtevajte vzorce!

Zahtevajte vzorce!

Izboljšajte promet

v svoji gostilni z izvrstnim cenanim
— plzenskim pivom —
iz Češke delniške pivovarne v Čeških
Budejevicah. Največja čisto slovanska
pivovarna. Zaloga v Ljubljani: V. H.
ROHRMANN. Zaloge v Zagrebu,
Trstu, Pulju, Zadru i. t. d.

Okusite

tisto pivo v slovanskem
Grandhotelu „Balkan“ Trst,
via della Caserma in v slovanskem
hotelu Lacroma
na Gradu.

3453

„SALVATOR“

gumijevi podpetniki

Nedosežni po elastičnosti
lahkosti
trpežnosti

863

Glavna zaloga: ANT. KRISPER, Ljubljana

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

**najboljša dijetična in
osvežujoča pijača**

preizkušena pri žledodčnih in črevesnih ka-
tarjih, obilnih in mehurnih boleznih, katero
priporočajo največjavnje zdravniki kot bistveno

podpiralno sredstvo

pri karlovoarijskem in drugih kopelišk h zdrav-
jenih in kot poznejše zdravilo po kopeljih
24 38 in trajno porabo. I (VI).

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**,
zelezniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerjskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami
in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-u, Peter Lass-
niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11

POZOR! POZOR!

Radi opustitve trgovine se prodaja

pod tovarniško ceno

obleka za gospe in dečke, kratki kožuh, pelerine, površniki, sukno, damske jopice, zastori, preproge itd.

Za obilen obisk se priporoča

R. Kollmann, Sodna ulica 4, III. nadstropje.

Alojzij Maggioli

kurat v Plezzo (pošta Creta, Tirolsko) je bil po tinkturi za žledodec lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, ozdravljen trdovratnega črevesnega katarja; to sredstvo je pomoglo mnogim njegovim znanecem do zopet dobljenega zdravja. Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna

G. Piccoli, Ljubljana.

iz najboljših rastlin pripravljen čaj, ki ga z uspehom uporabljajo

kot domače sredstvo zoper živčne bolezni

Ta čaj pomiri živce, lajša bolečine, odstranja krče, tvori kri, podeljuje sladko spanje, pospešuje telesno moč in prebavo. Ganglion-čaj ne vsebuje nikakih omamljivih snovi.

Edino pristen se dobi pri c. kr. dvor. in nadvojvod. kamornem založniku

JULIJ BITTNER REICHENAU, N. A.

Cena škatljici z vpor. navodilom K 3.—, Kjer ga ne dobite v lekarni, naročite ga proti vposlatvi K 3.— franko po pošti.

SINGER

SINGER

šivalni stroji so neprekosljivi v trajnosti in za vsostransko uporabo

šivalne stroje dobite le v naših prodajalnah z „S“ izveskom

SINGER K^o delniška družba
šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Kranj, Glavni trg št. 119. --

Novomesto, Glavni trg št. 45.

Kočevje, Glavni trg št. 79.

CRIKVENICA

pri Reki ob Jadranskem morju.

Edino morsko kopališče Jadranskega morja s 300 metrov v morje štrlečo obalo z najfinjšim peskom po tleh. Natančni prospekti in pojasnila pri zdraviliški komisiji.

klimatično zdravilišče in morsko kopališče

1½ ure parniške vožnje z Reke.

925

Eldorado za slabotne otroke!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovane in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitějšíh tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj I., Falckestrasse 1.

!Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

10% popusta dam na nizke cene mojega cenika, ako naročite pri meni svoje potrebščine koles, pnevmatike in pritisklin pred 15. aprilom. Naročite torej takoj, kar rabite za svoje kolo! Pošljite takoj vse v popravilo, emajliranje in poniklanje. Zadržite veliki cenik 1914 zastoj in franko!

Največja in najstarejša razpošiljalnica za kolesa in šivalne stroje.

A. Weissberg, tovarniška zaloga, Dunaj II. Unter Donaustrasse 23/S. — Dopisuje se slovensko.

Pozor stavbeniki!

Izgotovljene štedilnice

Pozor občinstvo!

solidno, domače delo prodaja po jako nizkih cenah

Rudolf Geyer, Ljubljana

ključavničarski mojster, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtna, stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila.

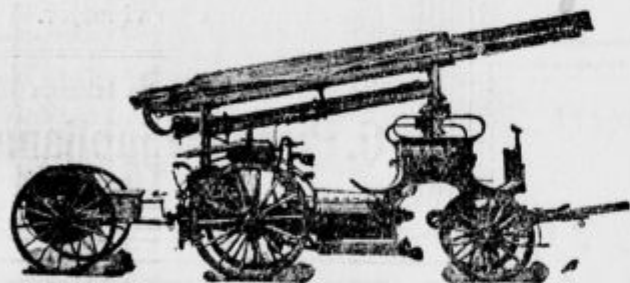
1133

Bencinmotorne turbinske brizgalnice „Marka Linc“

na kontingentu od nas prvi izumljeni izdelek. — Patent v vseh državah. — Moderni izdelek. — Lahka tešina. — V treh velikostih. Pet različnih izdelnih načinov za vse krajevne razmere.

Konrad Rosenbauer & Kneitschel, Linc ob Donavi.

Dalje tvrdka Konrad ROSENBAUER priporoča svoje najboljše izdelke dvo- in štirikolesnih vozniških brizgalnic. Patentirano „Koebe“-brizgalnico - snemalko, katero eden gasilec naloži in razloži (izključljivi patent tvrdke). Dalje vse ostale gasilske predmete, opreme in rekvizite. Lestve, vozičke za cevi in mostvo, izvrstne nepremočljive cevi. Vse vrste znamenj, čepice, čelade, krasne sekirice in elegantne pasove najnovejših izdelkov. Priporočilne liste posedujemo od vseh strani. Do sedaj nad 45 bencinmotornih brizgalnic v delu in prometu. Sigurno delovanje brez vsake posebne izkušnje. Vozne brizgalnice najboljše vrste, lahke za vožnjo in delo. Pohvalna in zahvalna pisma na razpolago. — Plačilni pogoji po dogovoru na odprte račune; menic in dolžnih pisem ne zahtevamo. Obračajte se za nasvete in naročila samo na Vašega rojaka in domačina, kateri zastopa vrlo solidno rešeno, kulantno in v vsakem oziru postrežljivo tvrdko. — Priporoča se vsem znanec in prijateljem večletni strokovnjak in zastopnik

Fran Samsa

Zagreb

Gunduličeva ulica št. 21.

3422

Razglas.

S tem se daie na splošno znanje, da se bo

lov krajevne občine Dol. Logatec

dne 28. aprila 1914 z začetkom ob pol 11. uri dopoldne v uradnih prostorih c. kr. okr. glavarstva v Logatcu v zakup oddal za dobo petih let, to je za čas od 1. julija 1914 do 30. junija 1919. Zakupni in dražbeni pogoji se zamorejo vpogledati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Logatcu ob navadnih uradnih urah.

Županstvo krajevne občine Dol. Logatec,

dne 11. aprila 1914.

Slave
župan.

1202

**KLOBUKE
ČEPICE
PERILO**kravate in vse druge
potrebščine za gospode
in dečke kupite ugodno
v special. modni trgovini**J. KETTE**

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3.

Za pomlad!

873

KEILOV LAK

najboljša prevleka za mehek pod.

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.
Keilova voščena pasta za parkete 90 vinarjev.
Keilov zlat lak za okvirje 40 vinarjev. — — —
Keilov lak za slavnike v vseh barvah. — — —
Keilova pasta za čevlje 30 vin. se dobi vedno pri

Leskovec & Meden, Ljubljana.

Škofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Franc Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picek. Kamnik: I. Petek. Črnomelj: Anton Zirc. Brežice ob Savi: Uršič & Lipej. Zagorje: R. E. Mihelič.

Zalni klobuki.

Modni salon

Popravila.

Stuchly-Maschke

Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

Priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo
bogato zalogo vseh vrst damskih in otroških
klobukov po znano nizkih cenah. Cene brez
konkurence.

1272 3

Razpis.

Za

zgradbo vodovoda Stari trg in okolica

politični okraj Črnomelj, na 178.387-90 K proračunjena dela in dobave brez naprav za dobavljanje in črpanje vode se ponovno javno razpisujejo.

Pismene vsa dela zapopadajoče ponudbe enotnih cen in na podlagi teh izračunanega skupnega zneska naj se predlože do 27. aprila 1914 ob 11. uri dopoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda Stari trg in okolica.«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. Navesti je tudi dobavišča cevi, armatur in cementa. Glede cevi je staviti ponudbo za Mannesmannove cevi in kot alternativo tudi za druge jeklene cevi z mufami.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu, kjer se tudi dobe proti plačilu 8 K.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 11. aprila 1914.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Oljate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmeteOlje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

1132